

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	1
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen		2018-05-02 1.0

Solvens- och verksamhetsrapport (SFCR) 2017

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	2
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Sammanfattning

A. Verksamhet och resultat

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän (Bolaget) är ett ömsesidigt försäkringsbolag vilket innebär att Bolaget ägs av försäkringstagarna. Bolaget erbjuder och förmedlar ett brett utbud av sak-, liv-, hälsa-, och djurförsäkringar samt bank- och fondtjänster. Försäkringsrörelsen har utvecklats positivt inom de flesta områden. Premieinkomsten för egen räkning (f e r) ökade 7 procent och skadekostnaderna f e r ökade med 15 procent. Totalavkastningen i finansförvaltningen blev 13 procent då Bolaget under året haft en gynnsam tillgångsfördelning. Det totala resultatet förbättrades väsentligt 2017 och uppgick till 572 954 tkr. Bolagets styrelse har beslutat om återbäring till kunderna för verksamhetsåret 2017.

B. Företagssystemet

Bolagets mål eftersträvas genom ett effektivt och ändamålsenligt företagsstyrningssystem. I kapitlet beskrivs styrelsens, utskottens och de centrala funktionernas ansvar och uppgifter. Beskrivning sker även av systemet för intern kontroll samt riskhantering inklusive egen risk och solvensanalys. Det lämnas även information om ersättningsprinciper, lämplighetsbedömning samt utlagd verksamhet av väsentlig betydelse. Väsentliga förändringar är att styrelsen minskat antalet ledamöten, att bolagsstyrningsrapporten numera i tillämpliga delar inkluderas i Solvens- och verksamhetsrapporten samt att Bolaget tillikaanställt en Compliance Officer samt en Aktuarie.

C. Riskprofil

Bolaget har ett målintervall för solvenskvoten om 150-250 procent vilket är försiktigare satt än det legala kravet om 100 procent då alla risker, som likviditetsrisk och övriga risker, inte kan beräknas genom standardformeln. Bolagets solvenskvot var 181 procent 2017-12-31 och Bolagets risk domineras av marknadsrisken om 82 procent med stor koncentration på aktiekursrisk samt av försäkringsrisk med 14 procent. Solvenskapitalkravet har ökat och då främst av marknadsrisken som ökar av Bolagets positiva resultat samt av framförallt ökade marknadsvärden på Bolagets tillgångar. Försäkringsrisken har ökat av att Bolagets affär vuxit men också av osedvanligt många större skador.

Riskreduceringsteknik sker framförallt via tillämpning av placeringsriktlinjer som innefattar en aktsam finansförvaltning samt att försäkringsverksamhet använder försiktiga riskurval, prissättning och ett återförsäkringsprogram mellan Länsförsäkringsbolagen med externt komplement för betydande risker. Inom den operativa risken finns styrdokument,

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	3
Författare	Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Beslutad	Vers.
Wallström Björn	Robbstål Ricard		Styrelsen		2018-05-02	1.0

beslutandeprocess, kontroller och incidentrapportering som ska reducera risken. Som kundägt bolag är möjligheten till kapitalanskaffning begränsad men likviditet är normalt inte ett problem då premier betalas in i förskott samt att större skador är kända innan utbetalning sker. Bolagets riskkänslighet bedöms som god vilket den årliga ERSA:n visar. En finans och fastighetskris med en dubbeldipp kan stressa Bolagets solvenskvot ner mot det legala kravet men Bolagets fördefinierade åtgärder kan relativt snabbt förbättra situationen väsentligt.

D. Värdering för solvensändamål

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän värderar tillgångar och skulder i den finansiella redovisningen enligt lagbegränsad IFRS. Tillgångar och skulder ska omvärderas i de fall Solvens 2-regelverket föreskriver andra värderingsregler än IFRS. Den största balansposten som omvärderas är försäkringstekniska avsättningar. De försäkringstekniska avsättningarna täcker kostnader för inträffade skador, kostnaden för att reglera dessa skador, samt kostnader för framtida skador och övriga kostnader för ingångna avtal.

E. Finansiering

Kapitalplanering genomförs en gång per år och är integrerad med affärsplaneringen. Storleken på kapitalbehovet och tillgången på kapital analyseras. Målet är att säkerställa att kapitalbasen är tillräcklig för att bära de risker som följer av realiserandet av affärsplanen. Kapitalbasen i Bolaget består endast av primärkapital nivå 1 och tillåts därför i sin helhet täcka solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav. Bolaget använder Standardformeln för beräkning av solvenskapitalkravet. Årets positiva resultat leder till en ökning av Bolagets primärkapital nivå 1. Tillgångar minskat med skulder, kapitalbasen, uppgår till 5 085 919 tkr. Solvenskapitalkravet (SCR) uppgår till 2 804 281 tkr och Minimikapitalkrav (MCR) till 701 070 tkr. Förhållandet mellan kapitalbas och SCR resulterar i en solvenskvot på 181 procent vilket är inom Bolagets målintervall.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	4
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	2
A. Verksamhet och resultat.....	6
A.1 Verksamhet	6
A.2 Försäkringsresultat	8
A.3 Investeringsresultat	9
A.4 Resultat från övriga verksamheter	11
A.5 Övrig information	11
B. Företagsstyrningssystemet	11
B.1 Allmän information om företagsstyrningssystemet.....	11
B.2 Lämplighetskrav.....	16
B.3 Riskhanteringssystemet inklusive ERSA	17
B.4 Internkontrollsystem	21
B.5 Internrevisionsfunktion.....	22
B.6 Aktuariefunktion.....	23
B.7 Uppdragsavtal	23
B.8 Övrig information	24
C. Riskprofil	24
C.1 Teckningsrisk.....	26
C.2 Marknadsrisk	29
C.3 Kreditrisk	32
C.4 Likviditetsrisk.....	34
C.5 Operativ risk	36
C.6 Övriga materiella risker	37
C.7 Övrig information	39
D. Värdering för solvensändamål	40
D.1 Tillgångar och skulder.....	40
D.2 Försäkringstekniska avsättningar	43
D.3 Andra skulder	51
D.4 Alternativa värderingsmetoder	53

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	5
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

D.5 Övrig information	53
E. Finansiering	53
E.1 Kapitalbas	53
E.2 Solvens- och minimikapitalkrav	56
E.3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet	58
E.4 Skillnader mellan Standardformeln och använda interna modeller	58
E.5 Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet	58
E.6 Övrig information	58
Bilaga	58

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	6
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

A. Verksamhet och resultat

A.1 Verksamhet

A.1.1 Om Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

Ägarstyrning och operativ organisation

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän (Bolaget) är ett ömsesidigt försäkringsbolag. Det innebär att Bolaget ägs av försäkringstagarna. Ägarnas inflytande utövas av 73 fullmäktigeledamöter valda av försäkringstagarna genom digitala val. Bolagsstämman är Bolagets högsta beslutande organ med ett antal formella uppgifter som regleras i lag och bolagsordning. Fullmäktiges rätt att besluta i Bolagets angelägenheter utövas på bolagsstämman där fysisk närvaro krävs. Bolagsstämman utser Bolagets styrelse som för närvarande består av sju ledamöter. Utöver dessa ingår två personalrepresentanter och vd i styrelsen.

Bolaget har en av bolagsstämman utsedd valberedning med huvudsaklig uppgift att utarbeta förslag till val av styrelse och revisorer, vara beredande organ inför val av fullmäktige samt lämna förslag till ersättning. Valberedningens ledamöter väljs för en mandatperiod om tre år och valberedningens uppgifter och arbetsformer regleras i en instruktion.

Bolagsstämman utser även en nomineringskommitté med uppgift att utarbeta förslag till val av fullmäktigeledamöter i valberedningen. Nomineringskommittén består av tre fullmäktigeledamöter, vd samt styrelseordförande där fullmäktigeledarmötena väljs för en mandatperiod om ett år och uppgifter och arbetsformer regleras i en instruktion.

Bolagets huvudsakliga verksamhetsområde är 15 kommuner inom Västra Götalands län. Bolaget är ett av Länsförsäkringsgruppens 23 ömsesidigt ägda bolag som samverkar genom det gemensamt ägda bolaget Länsförsäkringar AB (LFAB). I koncernen ingår moderbolaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 558500-8039, det helägda dotterföretaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB 556683-5897 samt Försäkringsgruppen Väst 556524-3721 med en ägarandel om 58 procent. Dessutom ingår i koncernen intresseföretaget Platzer Fastigheter Holding AB (publ) 556746-6437 med ägarandel 17 procent.

Extern revisor och finansiell tillsyn

Bolaget står under tillsyn av Finansinspektionen, <http://www.fi.se>. För räkenskapsår 2017 var Bolagets revisor Jan Palmqvist, auktoriserad revisor Deloitte AB, <https://www2.deloitte.com>.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	7
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Betydande affärshändelser under rapporteringsperioden

Bolaget har haft ett stabilt resultat i försäkringsrörelsen 2017 trots osedvanligt många större så kallade storskador. Försäkringsrörelsen nådde en totalkostnadsprocent på 99 procent. Resultatet har varit mycket starkt i finansförvaltningen och totalavkastningen blev 13 procent.

Försäkringsrörelsen har utvecklats positivt inom de flesta områden. Premieinkomsten för egen räkning (f e r) ökade 7 procent. Skadekostnaderna f e r ökade med 15 procent. Antalet skador fortsatte att öka. Bolaget hade en skada som översteg självbehållet på 20 000 tkr och den är en av de största skadorna i Bolagets historia. Resultat före återbäring är stabilt i de flesta försäkringsgrenar.

Resultatet i finansförvaltningen blev väsentligt bättre än väntat. Avkastningen under året blev 13 procent. Mot bakgrund av att inflationen mätt i KPI varit förhållandevis låg blev den reala avkastningen väsentlig. Det får betraktas som ett mycket bra resultat för ett sakförsäkringsbolag. Bolaget har under året haft gynnsam tillgångsfördelning med måttlig riskexponering.

Bankverksamheten har utvecklats mycket positivt vad gäller såväl affärsvolym som antalet nya kunder och kreditförlusterna är på mycket låg nivå. Resultatet i livaffären har förbättrats och försäljningen har ökat avsevärt jämfört med föregående år. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling som drivs i franchiseform har haft en positiv utveckling under året.

Bolagets styrelse har beslutat om återbäring till delägarna (kunderna) för verksamhetsåret 2017. De flesta försäkringstyper omfattas. Bakgrunden till att återbäring föreslås är verksamhetsårets goda resultat och att tydligt synliggöra fördelarna med att vara kund i ett kundägt bolag. Utbetalning av återbäringen sker via insättning på konto och uppgår till cirka 15 procent av premien.

2017 har organisationen förberett sig på att ta emot de kända nya regelverk som träder i kraft under 2018. Inte minst IDD och GDPR har inneburit omfattande förberedelser. Bolaget har även stärkt antalet regelverksrelaterade resurser och andra resurser för ökad intern kontroll. Det handlar bland annat om inköp, säkerhet och bolagsjuridik som organiserats i en ledningsstödsenhet.

Under året har ett tilläggsförvärv gjorts i Försäkringsgruppen Väst AB. Bolaget förvärvade Länsförsäkringar Hallands aktier i bolaget och dessutom löst in en av delägarna. Vid årsskiftet

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	8
Författare	Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Beslutad	Vers.
Wallström Björn	Robbstål Ricard		Styrelsen		2018-05-02	1.0

var ägarandelen 58 procent vilket innebar att bolaget blev ett dotterföretag till Bolaget istället för ett intresseföretag.

Tillsammans med övriga Länsförsäkringsbolag i gruppen förvärvade Bolaget olycksfallsaffär från Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB (publ) (LF Sak). Beståndet har under året rullat in i sakförsäkringsbeståndet.

A.2 Försäkringsresultat

Försäkringsresultat per affärgren	2017	2016
Tkr		
Skadeförsäkringsförpliktelser		
<i>Försäkring auseende inkomstskydd</i>	-4 123	2 059
<i>Ansvarsförsäkring för motorfordon</i>	3 113	33 100
<i>Övrig motorfordonsförsäkring</i>	9 158	-9 825
<i>Försäkring mot brand och annan skada på egendom</i>	-136 949	-73 051
Totalt försäkringsresultat skadeförsäkringsförpliktelser	-128 801	-47 717
Proportionella skadeåterförsäkringsförpliktelser		
<i>Proportionell ansvarsåterförsäkring för motorfordon</i>	-11 372	6 347
<i>Proportionell övrig motoråterförsäkring</i>	0	-22
Totalt försäkringsresultat proportionella skadeåterförsäkringsförpliktelser	-11 372	6 325
Icke-proportionella skadeåterförsäkringsförpliktelser		
<i>Icke-proportionell sjukåterförsäkring</i>	230	1 334
<i>Icke-proportionell olycksfallsåterförsäkring</i>	-3 871	-5 302
<i>Icke-proportionell egendomsåterförsäkring</i>	42 281	61 112
Totalt försäkringsresultat icke-proportionella skadeåterförsäkringsförpliktelser	38 640	57 144
Livförsäkringsförpliktelser		
<i>Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som auser andra försäkringsförpliktelser än sjukförsäkringsförpliktelser</i>	-5 298	-15 759
Totalt försäkringsresultat livförsäkringsförpliktelser	-5 298	-15 759

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	9
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Livförsäkringsförpliktelser

<i>Livåterförsäkring</i>	781	-10 610
Totalt försäkringsresultat livförsäkringsförpliktelser	781	-10 610

Totalt försäkringsresultat	-106 050	-10 617
-----------------------------------	-----------------	----------------

Tabell A2(1): Försäkringsresultat per affärsgrän

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är enbart verksamt i Sverige. Bolaget har under året såväl tappat som tagit marknadsandelar inom olika segment. I jämförelse med föregående år har premieintäkten ökat. Försäkringsersättningarna har ökat och Bolaget har under 2017 haft fler skador i 10-15-miljoner kronorsklassen än normalt. Antalet anmälda skador ökar i samma takt som bestånden ökar och Bolaget ser ingen frekvensökning. De typer av skador som framförallt ökar är motor-, rese- och allriskskador. Bolagets beräkning av överförd kapitalavkastning har förändrats 2017. Förändringen innebär att den tillämpade räntesatsen nu är 75 procent av snittet på moderbolagets totalavkastning för de senaste tio åren (tidigare fem år). Jämförelseåret 2016 är omräknat för en bättre jämförelse.

A.3 Investeringsresultat

Investeringsresultat år 2017 per tillgångsslag, tkr	Utdelning	Ränta	Hyra	Realiserat resultat	Orealiserat resultat
Fastigheter				70	
Aktier	17 730			6 802	504 999
Statsobligationer					
Företagsobligationer		18 894		4 096	4 031
Investeringsfonder	9 720			16 174	313 387
Kontanter och andra likvida medel		580			
Terminer				1 532	
Summa	27 450	19 474		70	822 416

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	10
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Investeringsresultat år 2016 per tillgångsslag, tkr	Utdelning	Ränta	Hyra	Realiserat resultat	Orealiserat resultat
Fastigheter			268	289	550
Aktier	19 259			-3 753	386 200
Statsobligationer		115		-8	0
Företagsobligationer		23 629		3 398	13 117
Investeringsfonder	7 984			-35 927	223 572
Kontanter och andra likvida medel		172			
Terminer				-11 422	-1 055
Summa	27 243	23 915	268	-47 424	622 384

Tabell A.3(1): Inkomster och utgifter per tillgångsslag

Resultatet i finansförvaltningen blev högre än förväntat då Bolaget under året haft en gynnsam tillgångsfördelning. Största delen av investeringsresultatet kommer från värdeuppgång på aktier i svenska och globala bolag men också från fastighetsaktier. På räntesidan är det främst företagsobligationer som har bidragit positivt till resultatet. Avkastningen för totala portföljen blev 13 procent.

A.3.1 Vinster och förluster som påverkar eget kapital

RAPPORT ÖVER FÖRÄNDRINGAR I EGET KAPITAL FÖR MODERBOLAGET				
Tkr	Övrigt eget kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt kapital
Ingående balans 160101	15 000	1 829 648	474 211	2 318 859
Vinstdisposition		474 211	-474 211	0
Årets resultat			395 357	395 357
Utgående balans 161231	15 000	2 303 859	395 357	2 714 216
Ingående balans 170101	15 000	2 303 859	395 357	2 714 216
Vinstdisposition		395 357	-395 357	0
Årets resultat			572 954	572 954
Utgående balans 171231	15 000	2 699 216	572 954	3 287 170

Tabell A3(2): Vinster och förluster som påverkar eget kapital

Alla vinster och förluster i Bolaget redovisas i årets resultat och påverkar på så sätt det egna kapitalet. Bolaget har inget övrigt totalresultat.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	11
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

A.3.2 Investeringar i värdepapperisering

Bolaget har inga investeringar i värdepapperiserade tillgångar.

A.4 Resultat från övriga verksamheter

Bolaget erbjuder och förmedlar ett brett utbud av liv-, hälsa-, och djurförsäkringar samt bank- och fondtjänster genom avtal med LFAB och dess helägda dotterföretag. För de förmedlade affärerna har Bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta.

Inkomster och utgifter från övrig verksamhet, tkr	2017	2016
Övriga intäkter	252 848	221 045
Övriga kostnader	-234 338	-220 622
Summa	18 510	423

Tabell A4(1): Inkomster och utgifter från övrig verksamhet

Bankverksamheten har utvecklats mycket positivt vad gäller såväl affärsvolym som antalet nya kunder. Resultatet i den lokala bankaffären förbättrades avsevärt och visar stabilt, positivt resultat. Kreditförlusterna är på en mycket låg nivå. Försäljningen av liv- och pensionsprodukter påverkas fortfarande av att Länsförsäkringar Liv AB stängts för nyteckning. Bolaget har ändå lyckats öka försäljningen avsevärt mot föregående år.

A.5 Övrig information

Bolaget har ingen övrig information att lämna.

B. Företagsstyrningssystemet

B.1 Allmän information om företagsstyrningssystemet

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslänns företagsstyrningssystem syftar till att säkerställa en effektiv och ändamålsenlig styrning och ledning av Bolaget samt uppfyllnad av uppdrag och mål inom ramen för beslutad risktolerans och uppsatta regelverk.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	12
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

B.1.1 Strukturen hos förvaltnings- och ledningsorganen

Styrelsen och vd

Bolagsstämman utser Bolagets styrelse som för närvarande består av sju stämموvalda ledamöter vilka är att betraktas som oberoende. Mandatperioden för de bolagsstämموvalda ledamöterna uppgår till tre år. I styrelsen ingår även två personalrepresentanter samt vd.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för Bolagets organisation och förvaltning av Bolagets angelägenheter. I detta ansvar ingår bland annat att fastställa organisation, mål, strategier samt riktlinjer för kontroll och styrning liksom att utvärdera den operativa ledningen. Bolagets styrelse och vd ska även säkerställa ett effektivt flöde av information inom Bolaget samt att information från riskhanteringssystemet löpande beaktas i Bolagets beslutsprocesser. Styrelsen har en fastställd arbetsordning för sitt arbete.

Ordförande i styrelsen ska enligt arbetsordningen leda styrelsens arbete och se till att styrelsen fullgör sina uppgifter. Bland annat tillser ordföranden att styrelsen sammanträder vid behov, erhåller tillfredställande informations- och beslutsunderlag samt tillämpar ändamålsenligt arbetssätt. Ordförande ska även genom löpande kontakt med vd hålla sig informerad om väsentliga händelser och Bolagets utveckling samt stödja vd i dennes arbete.

Utskott som stödjer styrelsen

För att kunna följa verksamheten mer fördjupat finns fyra utskott i styrelsen. I varje utskott ingår en till tre styrelseledamöter samt Bolagets ansvariga inom respektive område. Styrelsen följer utskottens arbete genom att protokoll från mötena tas upp på efterföljande styrelsesammanträde. Instruktion finns för respektive utskott.

Revisionsutskottet ska bereda styrelsens arbete med att övervaka effektiviteten i den finansiella rapporteringen och effektiviteten i företagsstyrningssystemet vilket innefattar bland annat Bolagets funktioner: externrevision, internrevision, compliance och riskkontroll enligt lagen om ekonomiska föreningar (2016:439) och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014. Revisionsutskottet håller sig även informerad om årsredovisningen samt övervakar revisorns opartiskhet och självständighet.

Finansutskottet har till uppgift att löpande följa utvecklingen av Bolagets tillgångar och ta beslut om placeringar inom de ramar som styrelsen beslutat. Utskottet tar även fram förslag till eventuella förändringar av normalportföljen och det regelverk som styr Bolagets finansförvaltning.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	13
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Ersättningsutskottet är beredande organ till styrelsen i ersättningsfrågor. Utskottet ansvarar för att bereda och följa upp väsentliga ersättningsbeslut och beslut om ersättning och övriga anställningsförmåner till vd och övriga anställda i ledande positioner

Bankutskottet har till syfte att följa och övervaka Bolagets verksamhet inom bank. Utskottet ska också bevaka att verksamheten följer lagar och förordningar samt de instruktioner och regler som uppställs av Länsförsäkringar Bank. En viktig del är att följa och stödja utvecklingen av Bolagets bankverksamhet så att den når målen vad gäller volymer, resultat, kundnöjdhet och driftsresultat liksom att kreditgivningen hålls inom uppsatta ramar.

Under 2018 påbörjas ett arbete med att förändra styrelsens utskottstruktur vilket förväntas minska antalet utskott.

Centrala funktionerna

Nedan följer en kort beskrivning av de centrala funktionerna internrevision, compliance, riskkontroll och aktuarie:

- Internrevisionsfunktionen är en funktion för oberoende granskning som är direkt underställd styrelsen. För detaljer se kapitel B.5.
- Compliancefunktionens övergripande mål är att säkerställa att affärsverksamheten bedrivs i enlighet med externa och interna regelverk. För detaljer, se kapitel B.4.
- Riskkontrollfunktionens övergripande mål är att ge en allsidig och saklig bild av Bolagets risker och analysera utvecklingen av riskerna samt agera rådgivare till vd och styrelse i riskhanteringsfrågor. För detaljer, se kapitel B.3.1.
- Aktuariefunktionen ska samordna och svara för kvaliteten i beräkningen av försäkringstekniska avsättningar. Aktuariefunktionen ska även bidra till riskhanteringssystemet, främst genom att övervaka arbetet med aktuariernas bidrag till relevanta delar av riskberäkningarna. Aktuariefunktionen ska också yttra sig över policyn för tecknande av försäkringar och lämpligheten av återförsäkringslösningarna. För detaljer, se kapitel B.6

Operativ organisation

Vd ansvarar för den löpande operativa verksamheten och har utsett en företagsledning som ansvarar för olika delar av verksamheten. Den övergripande ansvarsfördelningen framgår i en särskild styrnings- och organisationspolicy. En skriftlig arbetsordning fastställer ansvarområdet mellan styrelse och vd. Ansvaret för vd innefattar bland annat löpande personal-, finans-, och ekonomifrågor, löpande kontakter med Bolagets intressenter samt att tillse att styrelsen får den information som krävs för att fatta väl underbyggda beslut.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	14
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Riskurvalsrådet arbetar operativt med att bedöma försäkringsrisker och består av representanter från riskgruppen, företagsskador samt säljorganisationen. Riskurvalsrådet sammanträder tio gånger per år och behandlar generella riskurvals- och premiefrågor och föreslår förändringar i gällande riskurvalsregler likaväl som implementering av nya tariffer och villkor.

För den förmedlade bankverksamheten finns kreditkommitté Privat samt Företag/Lantbruk som hanterar krediter enligt Länsförsäkringar AB Banks kreditinstruktion.

Bolaget har en säkerhetsfunktion som arbetar med säkerhetsfrågor. Säkerhetsfunktionen leder och koordinerar Bolagets arbete med säkerhet kring administration, IT, information och personsäkerhet samt fysiskt skydd av kontor och utrustning.

B.1.2 Materiella ändringar i företagsstyrningssystemet

Förändringar har skett i Bolagets styrelse vid bolagsstämman 2017. Vid mandatperiodens slut har dåvarande styrelseordföranden Sune Nilsson valt att lämna styrelsen som han varit aktiv i sedan 2002. Till ny styrelseordförande valdes Hans Ljungkvist som tillhört styrelsen sedan 2016. Som ny styrelseledarmot valdes Henrik Stenström. Styrelsen minskade antalet stämموvalda ledamöter från åtta till sju.

Bolaget har förändrat uppdragsavtalet med LFAB. Regelefterlevnadsfunktionen och aktuariefunktionen är inte längre utlagd verksamhet utan Bolaget har tillikaanställt en Compliance Officer och en Aktuarie från 2018-01-01. Bolagets ansvarige Compliance Officer samt Aktuarie är även anställd i LFAB. Orsaken till förändringen är att kravet numera tolkas så att Bolagets beställansvarig för den utlagda centrala funktionen inte ska ha några andra uppgifter än att vara beställansvarig.

Bolaget har tecknat uppdragsavtal avseende datalagring/serverdrift för att erhålla en mer kostnadseffektiv drift.

Bolaget redovisar inte längre bolagsstyrningsrapporten enligt Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) då genomförandet av Solvens 2-regelverket skapat flera liknande rapporter som rapporteras årligen. Information från bolagsstyrningsrapporten inkluderas i tillämpliga delar i Solvens- och verksamhetsrapporten (SFCR).

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	15
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

B.1.3 Företagsstyrningssystemets lämplighet

Bolaget strävar efter att realisera målen om tillväxt med lönsamhet inom samtliga affärer, de mest nöjda kunderna inom bank och försäkring samt ökad helkundsandel inom ramen för Bolagets riskfilosofi. Riskfilosofin bestäms genom att Bolaget på ett strukturerat och disciplinerat sätt arbetar med riskhantering för att fatta medvetna beslut, understödja strategiska mål samt undvika förluster. Riskbaserad styrning utförs i verksamheten genom att:

- Affärsplanering och affärsmässiga beslut tar höjd för identifierade risker och framtida händelser med potentiell inverkan på Bolagets möjlighet att uppfylla sina mål.
- Egen risk- och solvensanalys (ERSA) som är integrerad med Bolagets kapitalplanering och som har sin utgångspunkt i Bolagets affärsplan.
- Löpande styrning, hantering och rapportering av risker.

För att säkerställa att hänsyn till risker tas i affärsbeslut genomförs riskanalyser i samband med strategiskt viktiga beslut.

Företagsövergripande utvärdering genomförs årligen för att säkerställa att företagsstyrningssystemet och dess beståndsdelar existerar, är kompletta och följs inom organisationen.

B.1.4 Ersättningsprinciper

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän styrelse har beslutat om principer för ersättning till ledande befattningshavare vilka föredras på bolagsstämman. Styrelsen har även en riktlinje för ersättningar som styr hur ersättningar till anställda ska fastställas, tillämpas och följas upp. Syftet med riktlinjen är att den ska främja långsiktighet och inte uppmuntra till ett överdrivet risktagande eller motverka Bolagets långsiktiga intressen.

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår fast årsarvode samt dagarvode enligt bolagsstämmans beslut. Arbetstagarrepresentanter och vd erhåller inte styrelsearvode.

Ersättning till verkställande direktören och övriga anställda i ledande positioner utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension. Övriga förmåner avser tjänstebil, sjukvårdsförsäkring och lunchförmån. Uppsägningstid uppgår i befintliga avtal till mellan tre till sex månader från den anställdes sida och mellan tolv till tjugofyra månader från Bolagets sida.

Anställda inom Bolaget ska ha marknadsmässiga anställningsvillkor för den lokala marknaden. Ersättningarna ska därigenom vara i nivå med branschen på den geografiska marknad där

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	16
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Bolaget är verksamt. Utformning och nivå på ersättningar ska harmonisera med Bolagets värderingar, det vill säga vara rimliga, präglade av måttfullhet och väl avvägda, bidra till en god etik och organisationskultur samt präglas av öppenhet och transparens.

Målrelaterad ersättning på bolagsnivå förekommer i mindre omfattning till månadsavlönade enligt vissa kriterier, med undantag av bolagsledningen. Det ska vara balans mellan fast lön och rörlig lön och den målrelaterade ersättningen ska inte utgöra en betydande del av den totala ersättningen.

I samband med att Bolagets årsredovisning fastställs av bolagsstämman offentliggörs en redogörelse för Bolagets ersättningar till anställda och finns tillgänglig på Bolagets hemsida.

B.1.5 Materiella transaktioner

Avseende materiella transaktioner har Bolagets styrelse beslutat om återbäring till delägarna (kunderna) för verksamhetsåret 2017 om 225 000 tkr. Bakgrunden är verksamhetsårets goda resultat samt att tydligt synliggöra fördelarna med att vara kund i ett kundägt bolag. Utbetalningen av återbäringen sker via insättning på konto och uppgår till cirka 15 procent av premien.

B.2 Lämplighetskrav

För att säkerställa att Bolaget har den kunskap och erfarenhet samt anseende och integritet som krävs för att bedriva verksamheten genomförs lämplighetsprövningar. Vid utläggning av en funktion (outsourcing), som omfattas av kraven på lämplighet enligt dessa riktlinjer, kvarstår Bolagets ansvar för att kraven på lämplighet är uppfyllda av den person hos leverantören som ska utföra arbetsuppgifterna.

Valberedningen ansvarar för lämplighetsprövning av styrelse och vd samt styrelsens samlade kompetens och förståelse för marknad, verksamhet, strategi och affärsmodell. HR ansvarar för lämplighetsprövningen av företagsledning och andra nyckelfunktioner i Bolaget.

Lämplighetsprövning utförs vid nyrekrytering, vid byte av roll internt samt årligen eller vid oförutsedd omständighet med inverkan på efterlevnad av ställda krav, exempelvis vid misstanke om brottslighet. Lämplighetsprövning avser krav på:

- Personer som omfattas av kraven på lämplighet enligt dessa riktlinjer ska ha tillräcklig kunskap och erfarenhet inom sitt verksamhetsområde för att kunna utöva ett sunt och ansvarsfullt arbete.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	17
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

- Gott anseende och god integritet där Bolaget främst tar hänsyn till:
 - Om personen är dömd för relevant brott
 - Om personen befinner sig i konkurs

Finansinspektionen ska snarast möjligt underrättas vid förändring av styrelse, vd eller den inom Bolaget som ansvarar för en central funktion.

B.3 Riskhanteringssystemet inklusive ERSA

Bolaget följer gällande Solvens 2-regelverk vid beräkning och rapportering av risk. Modellen för standardformeln beräknar risk för försäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Risken beräknas som den största förlust som Bolaget förväntas drabbas av under en 200-årsperiod. Det totala riskbeloppet sätts sedan i relation till Bolagets kapitalbas vilket ger den så kallade solvenskvoten. En solvenskvot om 100 procent innebär att Bolagets kapital är tillräckligt stort för att bära Bolagets risker under 199 av 200 år.

B.3.1 Beskrivning av riskhanteringssystemet

Syftet med Bolagets riskhantering är att identifiera, mäta, styra samt om möjligt förebygga och reducera samtliga risker som Bolaget är exponerat för. Riskbaserad styrning utförs i verksamheten genom:

- Att affärsplanering och affärsmässiga beslut tar höjd för identifierade risker och framtida händelser med potentiell inverkan på Bolagets möjlighet att uppfylla sina mål.
- Löpande styrning, hantering och rapportering av risker samt det kapitalkrav som riskerna innebär.
- Egen risk- och solvensanalys (ERSA) som är integrerad med Bolagets kapitalplanering och som tar sin utgångspunkt i Bolagets affärsplan.

För att säkerställa att risker beaktas i affärsbeslut, genomförs riskanalyser i samband med strategiskt viktiga beslut.

Riskstrategi

Riskstrategin är en integrerad del i Bolagets verksamhetsstyrning vilken, givet Bolagets affärsstrategi, syftar till att styra Bolagets risktagande så att en bra avvägning mellan risktagande och förutsättningar för lönsamhet uppnås. Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän kategoriserar risker och ger uttryck för Bolagets attityd till risker:

- Önskade risker är de risker Bolaget medvetet tar i försäkringsaffären och finansförvaltningen.
- Nödvändiga är de risker som inte skapar direkt avkastning, men som inte går att undvika
- Icke önskvärda är slutligen de risker som innebär en negativ inverkan på Bolagets möjlighet till måluppfyllnad.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	18
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Bolagets övergripande risktolerans

I Bolagets Riskpolicy framgår att risktoleransen uppgår till 140 procent i solvenskvot. Bolagets mål är en solvenskvot i intervallet 150–250 procent. I tolerans- och målnivå tas hänsyn till de risker som inte kvantifieras i beräkningarna såsom affärsrisker och likviditetsrisk. Bolagets bedömning är att denna marginal är lämplig utifrån de scenarioanalyser och stresstester som utförts under processen för Egen Risk- och Solvensanalys (ERSA). 2017-12-31 var solvenskvoten 181 procent.

Riskhantering

Bolagets arbete med riskhantering bygger på en organisation med tydliga ansvarsområden samt väl fungerande arbetsprocesser som är väl integrerat med den interna styrningen och kontrollen. Detta innebär att riskhanteringssystemet stödjer att:

- Finansiell och icke finansiell information är tillförlitlig.
- Verksamheten bedrivs med ett medvetet risktagande där risker identifieras och åtgärdas.
- Styrande dokument upprättas och efterlevs.
- Kontrollaktiviteter genomförs och dokumenteras som en integrerad del av verksamheten.
- Rapportering och uppföljning sker som en integrerad del av arbetet på alla nivåer i organisationen.

Viktiga komponenter är även kompetens hos medarbetare samt klara signaler från ledning som uppmuntrar till god intern styrning och kontroll.

Bolaget använder ett system för incidenter som säkrar hantering och samlar kunskap om verksamhetens operativa risker samt avhjälpel strukturella fel i processer och rutiner. Dualitet eftersträvas och bidrar till processens tillförlitlighet och effektivitet. Om något större inträffar har Bolaget genomtänkta, utarbetade, testade och övade krisplaner som ökar beredskapsförmågan och säkerställer att verksamheten kan bedrivas.

Riskhanteringsprocessen

Riskhanteringssystemet behandlar samtliga risker i riskstrategin. Med utgångspunkt från ramverket beaktas och hanteras samtliga av ovanstående riskkategorier utifrån åtta steg:

- Målformulering
- Händelseidentifiering
- Riskbedömning
- Riskåtgärder
- Kontrollaktiviteter och utvärdering
- Information och kommunikation
- Uppföljning och rapportering

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	19
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Genom att analysera riskerna utifrån stegen utvärderas riskernas omfattning.

Riskhanterings roller och ansvar

Styrelsen ansvarar för Bolagets riskhantering som helhet och vd ansvarar för riskhanteringen inom den operativa verksamheten enligt styrelsens föreskrifter. Det operativa ansvaret för löpande riskhantering fördelas enligt nedan.

Verksamheten	Centrala funktioner	Oberoende granskning
<p>Verksamheten består av Bolagets ledning, samtliga chefer och medarbetare.</p> <p>Verksamheten ansvarar för att sätta mål, utforma och följa interna regler, processer och kontroll samt att rapportera resultatet.</p>	<p>De centrala funktionerna består av funktionerna för riskkontroll, compliance, internrevision och aktuarie.</p> <p>De centrala funktionerna utgör ett stöd till verksamheten genom att bistå och ge råd vid utformning av interna regler, processer och kontroller.</p> <p>De centrala funktionerna ansvarar för att utvärdera effektivitet och syfte i verksamheten.</p> <p>Internrevision ansvarar även för granskning av Bolagets bolagsstyrning, riskhantering och interna styrning och kontroll inkl compliance och riskkontroll.</p>	<p>Externrevisorn ansvarar för granskning av årsredovisning, bokföring samt styrelse och vd:s förvaltning.</p>

Figur B.3(1): Operativa ansvars fördelning enligt Riktlinjen för intern styrning och kontroll

Riskkontrollfunktionen

Riskkontrollfunktionen är organisatoriskt direkt underställd vd och har, så långt det är möjligt, en självständig ställning gentemot den direkt affärsdrivande verksamheten. Funktionens övergripande mål är att ge en allsidig och saklig bild av Bolagets risker och analysera utvecklingen av riskerna samt agera rådgivare till vd och styrelse i riskhanteringsfrågor.

Riskkontrollfunktionen är väl integrerad i organisationen och olika beslutsprocesser genom:

- Intern rapportering av risker sker genom Bolagets riskrapport till vd och Bolagets revisionsutskott minst fyra gånger per år samt till hela styrelsen minst en gång per år.
- Riskkontroll- och compliancefunktionen deltar och bedömer underlag i Bolagets beslutsprocess för ledning och styrelse.
- Riskkontroll och Finansiell controller tar fram en rapport som redogör för resultatet av Bolagets Egen risk- och solvensanalys.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	20
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

- Riskkontroll- och compliancefunktionen utvärderar utformning och effektivitet av företagsstyrningssystemet och rapporterar resultatet till styrelsen en gång per år.
- Riskkontrollfunktionen medverkar vid stor del av rapportering till Finansinspektionen.

B.3.2 Information om ERSA, den egna risk- och solvensanalys

Som ett stöd och kontroll av Bolagets affärsplaner genomförs varje år en egen risk- och solvensanalys (ERSA). Det övergripande målet med ERSA är att säkerställa att Bolagets kapital är och förblir tillräckligt för att bära de risker som följer av realiserandet av Bolagets affärsplan.

I Bolaget finns riktlinje, processbeskrivning samt en arbetsinstruktion med syfte att beskriva hur de olika aktiviteterna i Bolagets ERSA-process ska genomföras och vilket ansvar respektive roll inom Bolaget har. Internrevision granskar processen med jämna mellanrum.

ERSA: n är synkroniserad med Bolagets årliga Strategisk planering- och prognosprocess. ERSA-processen genomförs minst årligen men om väsentliga förändringar i Bolagets riskprofil inträffar ska Bolaget utan dröjsmål genomföra en ny analys.

ERSA-processen består övergripande av följande huvudsteg:

- Utveckla övergripande förutsättningar
- Ta fram alternativa scenarion och stresstester
- Genomför basscenario
- Genomför alternativa scenarier och stresstester
- Sammanställ ERSA-rapport

En scenariogrupp med bolagsrepresentanter från ledningen och controllers bereder underlag för de scenarion och stresser som styrelsen sedan beslutar. Bolagets ledning tar fram affärsplanen under hösten. Under sommaren/ hösten diskuterar styrelsen vid flera tillfällen delstegen i ERSA-processen. Resultaten, de bakomliggande antagandena för de alternativa scenarierna och stresstesterna, dokumenteras för att senare rapporteras i ERSA-rapporten. Slutligen beslutar styrelsen om ERSA-rapporten ska skickas till Finansinspektionen eller om någonting i rapporten bör förändras.

Uppdatera riskprofil

Som en del i ERSA-processen ska styrelse och ledning göra en bedömning om de antaganden som ligger till grund för standardformeln ligger i linje med Bolagets riskprofil. Om riskprofilen bedöms avvika signifikant från standardformelns antaganden ska någon eller några av följande åtgärder genomföras:

- Anpassa Bolagets riskprofil till standardformeln

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	21
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

- Eliminera risker

Bolagets ledning och styrelse följer löpande under året den ekonomiska utvecklingen i förhållande till affärsplan. Alla medarbetare i organisationen får löpande information om utfallet av nyckeltal i affärsplanen.

B.3.3 Förvaltning av den interna modellen

Bolaget använder inte någon intern modell, beräkning sker utifrån Standardformeln.

B.4 Internkontrollsystem

Ett företags interna styrning och kontroll definieras som en process som utförs på alla nivåer i Bolaget så som styrelse, ledning och personal. Styrningen och kontrollen utformas så att man i rimlig mån säkerställer att verksamhetens syfte och mål uppfylls inom följande områden:

- Verksamhetens effektivitet och ändamålsenlighet.
- Den finansiella rapporteringens tillförlitlighet.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar och bestämmelser samt interna regelverk.

För att uppnå verksamhetens syfte och mål samt säkerställa en god riskkontroll och regelefterlevnad, kan Bolagets interna styrning och kontroll betraktas som bestående av tre försvarslinjer enligt beskrivningen i kapitel B.3.1.

Grunden för internkontrollsystemet bygger på kap B.3.1 Beskrivning av riskhanteringssystemet. Bolagets arbete med riskhantering bygger på en organisation med tydliga ansvarsområden samt väl fungerande arbetsprocesser som är väl integrerade med den interna styrningen och kontrollen. Viktiga komponenter är även kompetens hos medarbetare samt klara signaler från ledning som uppmuntrar till god intern styrning och kontroll. Bolaget använder incidentrapportering, interna kontroller, uppföljningar, beslutsprocess och styrdokument för att säkerställa riskhanteringen.

Incidentrapportering

Syftet är dels att säkerställa att incidenter hanteras när de inträffar men även att samla kunskap om verksamhetens operativa risker och avhjälpa strukturella fel i processer och rutiner. Händelsetyper som kan vara föremål för incidentrapportering finns definierade i Bolagets Riktlinje för rapportering av väsentlig händelse och incident.

Allvarligare incidenter rapporteras vidare av riskkontrollfunktionen till vd, revisonsutskott, compliancefunktion och styrelse. Rapportering görs via riskrapport kvartalsvis. Compliancefunktionen rapporterar utan dröjsmål väsentliga händelser till Finansinspektionen i

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	22
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

enlighet med FFFS 2015:13. Om Bolaget har utsatts för ett misstänkt eller konstaterat brott sker en anmälan till polismyndighet.

Compliancefunktionen

Compliancefunktionen är organisatoriskt direkt underställd vd och har, så långt det är möjligt, en självständig ställning gentemot den direkt affärsdrivande verksamheten. Funktionens övergripande mål är att säkerställa att affärsverksamheten bedrivs i enlighet med externa och interna regelverk. Funktionens ansvar sammanfattas enligt följande:

- Riskhantering avseende compliancerisk
- Bevaka, informera och initiera anpassning av regelverksförändringar
- Rådgivning till verksamheten i compliancerelaterade frågor
- Utbildning i regelverksfrågor
- Uppföljning och övervakning av regelefterlevnad

Compliancefunktionen rapporterar till vd regelbundet avseende pågående och kommande aktiviteter enligt årlig plan, iakttagelser och rekommendationer, omvärldsbevakning kring regelverk samt praxisbeslut och bedömning av compliancerisker. Om allvarigare brister upptäcks tas de direkt upp med vd.

Compliancefunktionen tar kvartalsvis fram en compliancerapport till vd och styrelse vilken omfattar bland annat omvärldsbevakning och information om allvarigare brister i regelefterlevnad, resultat av utförda granskningar samt status avseende aktiviteter i årsplanen. Styrelsen ska dessutom årligen få en samlad bedömning av hur Bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer.

Regelefterlevnads- och regelverksfrågor som är mer omfattande eller som har stor inverkan på Bolagets interna styrning och kontroll rapporteras till revisionsutskottet för beredning innan de behandlas av styrelsen.

2017 beslutades att tillikaanställa compliancefunktionen på Bolaget och inte längre ha funktionen som utlagd verksamhet.

B.5 Internrevisionsfunktion

Styrelsen för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän har inrättat en funktion för oberoende granskning, internrevisionsfunktionen för Bolaget. Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän har genom uppdragsavtal lagt ut internrevision på LFAB. Internrevision följer gällande lagar och

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	23
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

regler som reglerar Bolagets verksamhet. Internrevision följer även god internrevisorsed enligt internationellt ramverk för internrevision (IPPF) från Institute of Internal Auditors (IIA).

Internrevisionsfunktionens rapporter av granskade områden lämnas löpande till styrelsens revisionsutskott. Rapporter där den övergripande bedömningen visar ett större utvecklingsbehov eller är otillfredsställande samt rapporter som innehåller kritiska rekommendationer, oavsett övergripande bedömning, rapporteras löpande till styrelsen. Styrelsen eller revisionsutskottet bestämmer vilka åtgärder som ska genomföras med hänsyn till resultat och rekommendationer samt säkerställer att åtgärderna genomförs. Internrevisionsfunktionen ger styrelsen en årsrapport som sammanfattar internrevisionens arbete och resultat inklusive status för observationer vid årsskiftet.

B.6 Aktuariefunktion

Aktuariefunktionen ligger genom uppdragsavtal som utlagd verksamhet på LFAB som alltså utför samtliga de uppgifter som ankommer på funktionen. Uppdraget utförs i enlighet med vid var tid gällande riktlinjer, framförallt Riktlinje för aktuariefunktionen och Försäkringstekniska riktlinjer.

Den som ansvarar för uppdraget på LFAB ska uppfylla de villkor som uppställs på en person som ansvarar för aktuariefunktionen i Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om försäkringsrörelse (FFFS 2015:8) avseende språkkunskaper, utbildning och erfarenhet. Det yttersta ansvaret för Länsförsäkringsbolagets aktuariefunktion övergår inte på LFAB i och med uppdraget utan kvarstår hos Länsförsäkringsbolaget. Den person hos Länsförsäkringsbolaget som ansvarar för funktionen ska anmälas till Finansinspektionen och ska ha tillräckliga kunskaper och erfarenheter för att kontrollera LFAB:s utförande av tjänsten och dess resultat.

2017 beslutades att tillikaanställa aktuariefunktionen på Bolaget och inte längre ha funktionen som utlagd verksamhet.

B.7 Uppdragsavtal

Bolaget har fastställt Riktlinje för utlagd verksamhet som reglerar hur utlagd verksamhet ska genomföras och hanteras. Uppdrag kan ges till ett annat bolag inom Länsförsäkringsgruppen eller till ett externt företag. Oavsett vem som utför uppdraget ansvarar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän för den utlagda verksamheten och ska övervaka att leverantören uppfyller sina åtaganden.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	24
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Bedömningen görs med utgångspunkt från verksamhetens betydelse för Bolaget och de risker som är förenade med uppdraget med hänsyn till riktlinjer. Av riktlinjen för utlagd verksamhet framgår:

- Krav på beställarkompetens
- Krav på lämplighetsprövning
- Krav på avtalsinnehåll
- Krav på styrning, uppföljning, rapportering och efterlevnad
- Beslutsordning samt hur utvärdering av leverantör ska göras

Styrelsen ska fastställa vilken typ av verksamhet som är lämplig att uppdra åt annan att utföra. Bedömningen görs med utgångspunkt från verksamhetens betydelse för Bolaget och de risker som är förenade med uppdraget med hänsyn till Bolagets totala outsourcing och riktlinjer. Omfattningen och lämpligheten av outsourcingen rapporteras till och ska årligen utvärderas av styrelsen.

Område	Uppdragstagarens jurisdiktion
IT-drift och systemutveckling*	Sverige
Datalagring/serverdrift*	Sverige
Klagomål - kundombudsman*	Sverige
Aktuarie - centrala funktioner* (ej utlagd from 2018)	Sverige
Compliance - centrala funktioner* (ej utlagd from 2018)	Sverige
Internrevision - centrala funktioner*	Sverige
Försäljning - del av försäljningskanal	Sverige
Försäljning - mindre del av kundservice*	Sverige
Skadereglering - reseskador	Danmark
Skadereglering - båtskador*	Sverige
Skadereglering - motor	Sverige
Skadereglering - personalskador*	Sverige

Tabell B.7(1): Utlagd verksamhet 2017-12-31. * Utlagt till bolag inom länsförsäkringsgruppen.

B.8 Övrig information

Ingen övrig materiell information föreligger.

C. Riskprofil

Huvuduppgiften för Bolaget är att uppfylla uppsatta strategiska mål vilka är förenade med risktagande samt exponering mot risker som varken kan undvikas eller ska minimeras. Däremot ska riskerna styras medvetet och Bolaget ska sträva efter att inga onödiga risker tas eller på

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	25
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen		2018-05-02 1.0

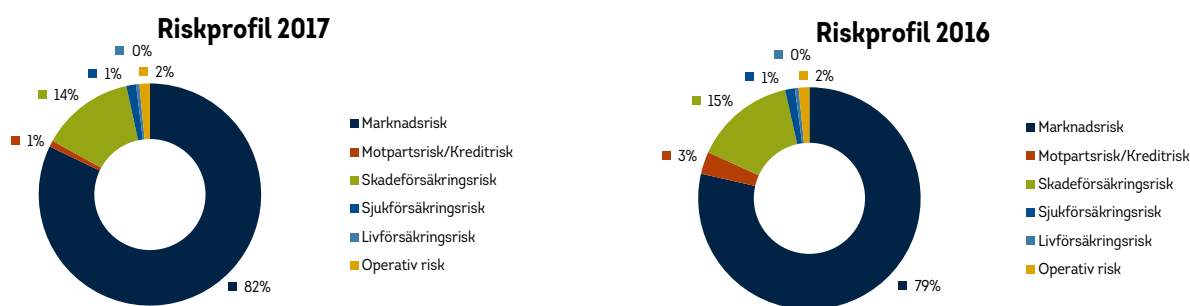
något sätt uppmuntras. Ett viktigt syfte är att se till att Bolaget har ett betryggande kapital i förhållande till de risker Bolaget är exponerat för. För att hantera riskerna finns tydligt definierade strategier och ansvarsområden tillsammans med ett starkt engagemang för riskhanteringsprocessen. Följande karakteriserar Bolagets risktagande:

- Verksamheten bedrivs i Sverige.
- Bedriver egen tillståndspliktig verksamhet inom skadeförsäkring.
- Bedriver förmedlad affär åt Länsförsäkringar Fondliv, Länsförsäkringar Liv, Länsförsäkringar Bank samt Agria.
- Verksamheten riktar sig såväl mot privatpersoner som mot företag. Prioriterade målgrupper inom företagssegmentet är små och medelstora företag.
- De risker som tas inom skadeförsäkring återförsäkras i relativt hög utsträckning.
- Återförsäkringslösningar hanteras av det gemensamägda servicebolaget, LFAB.
- Marknadsrisken är en betydande del av den totala risken. Bolaget tillämpar en försiktig placeringsstrategi och därmed är risktagandet ändå begränsat. En stor del av aktierisken och koncentrationsrisken består av aktier i Länsförsäkringar AB aktier vilket är att betrakta som en strategisk placering.

Riskexponering

Bolagets solvenskvot har förändrats över perioden enligt nedan. Solvenskvoten har minskat under perioden från 191 till 181 procent då solvenkapitalkravet ökat mer än kapitalbasen.

I nedanstående diagram beskrivs Bolagets riskexponering uttryckt i kapitalkrav.

Figur C.0(1): Fördelning av kapitalkrav exklusive diversifiering och exklusive Justeringsbelopp förlusttäckningskapacitet för 2017-12-31 jämfört med 2016-12-31

Solvenskapitalkravet har ökat mellan åren och då främst på grund av att marknadsrisken ökat på grund av stigande marknadsvärden på Bolagets tillgångar samt att aktiedämparen gått från -1,4 procent till 1,9 procent. Motpartsrisken sjunker främst på grund av att Länsförsäkringsbolagens

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	26
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

inrapporterade solvenskvoter kan användas för beräkning av motpartsrisk istället för att utgå från legal solvenskvot om 100 procent, vilket krävdes vid solvensrapporteringens start.

Följande avsnitt redogör för Bolagets riskexponeringar, olika former av koncentrationer, riskreduceringstekniker samt riskkänslighet.

C.1 Teckningsrisk

Inom Bolaget benämns teckningsrisk som försäkringsrisk. Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjuk- och olycksfallsförsäkring, egendoms-, ansvars-, motorfordons- och trafikförsäkring samt mottagen livåterförsäkring. Skadeförsäkringsrisken består av:

- Premierisk är risken för att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna som är förknippade med försäkringen.
- Reservrisk är risken att avsättningen för oregrerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador.
- Katastrofrisk är risken för förluster till följd av att extrema väderförhållanden, naturkatastrofer, epidemier eller katastrofer orsakade av mänskliga aktiviteter leder till mycket stora skadebetalningar.

Skadeförsäkringsrisken dominerar, men Bolaget har även livförsäkringsrisk i form av livräntor som uppstått på grund av en skadeförsäkring och mottagen återförsäkring avseende sådana livräntor.

C.1.1 Riskexponering

Affärgrenar (LOB), tkr	Volymmått premierisk (premieintäkter för 12 månader)		Volymmått reservrisk (Bästa skattning av ersättningsreserv)	
	2017	2016	2017	2016
Sjukdom och olycksfall	62 070	50 048	101 454	88 482
Trafik	209 027	202 699	454 823	446 844
Övrig motor	383 683	336 129	45 320	45 193
Egendom (hem och villa, företag och fastighet)	771 859	721 724	399 319	313 651
Icke-proportionell sjukåterförsäkring	1 050	882	4 140	4 040
Icke-proportionell trafikåterförsäkring	11 135	9 314	137 792	133 848
Icke-proportionell egendomsåterförsäkring	66 854	52 111	81 587	61 854
Totalt	1 505 677	1 372 906	1 224 437	1 093 913

Tabell C.1(1): Riskexponering i termer av volymmått per försäkringsgren 2017-12-31 jämförande med 2016-12-31.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	27
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Livförsäkringsrisken i Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän består av den livfallsrisk (långlevnadsrisk) som uppstår i de skadelivräntor som är kopplade till trafikaffären men utgör en begränsad andel av Bolagets risker. Bästa skattning av livförsäkringsavsättningen är 350 141 tkr.

Återförsäkring

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till de 15 kommuner som tidigare utgjorde Göteborgs och Bohus län. Detta innebär en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid till exempel brand, storm. I syfte att begränsa denna riskexponering ingår Bolaget i det interna återförsäkringsprogrammet med övriga Länsförsäkringsbolag. Återförsäkringsprogrammet ger automatiskt skydd över valda självbehåll upp till ett maximalt skadebelopp. Över det maximala skadebeloppet på 1 mdr ska Bolaget teckna fakultativ återförsäkring, Estimated Maximum Loss (EML), separat via LF Sak.

Bolaget är genom återförsäkringsprogrammet exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga Länsförsäkringsbolagen, samtidigt som det minskar riskexponeringen mot katastrofhändelser i eget län. Genom återförsäkringsprogrammet exponeras Bolaget även för storskador som inträffar i de övriga Länsförsäkringsbolagen, det vill säga skadekostnader över respektive bolags valda självbehåll. Åtagandet är Bolagets enskilt största risk och uppgår maximalt till 15 procent av Bolagets egna kapital vid årets ingång.

Väsentliga förändringar under perioden

Den högre premierisken inom egendom och trafik är resultat av Bolagets satsning på tillväxt vilket fört med sig högre premier och därav högre premierisk. Ökningen i reservrisken kommer framförallt av osedvanligt många större skador, så kallade storskador inom Egendom (främst produkterna villahemförsäkring, företagsförsäkring, fastighetsförsäkring, kommunförsäkring och lantbruksförsäkring). Bolaget hade en skada i början av augusti 2017 som översteg självbehållet på 20 000 tkr. Med en bruttoskadekostnad på drygt 90 000 tkr var detta en av bolagets genom tiderna största skador.

Bolaget har från och med 2017 tagit över nyteckning och förnyelse av Olycksfalls- och sjukförsäkring för vuxna som tidigare låg hos LF Sak. Flytten av affären medför också en överföring av reserver om cirka 15 000 tkr. Den övertagna affären har en lång avvecklingstid och liknar i mångt och mycket den olycksfallsaffär, och delar av trafikaffär, som Bolaget har idag.

2017 ansökte och beviljades Bolaget tillstånd för spårbunden trafik efter förändring i bolagsordningen.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	28
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

C.1.2 Riskkoncentration

Bolaget har per den sista juni 2017 ett objekt försäkrat med EML över 1 mdr.

C.1.3 Riskreduceringstekniker

Bolagets riskurvalsregler syftar till att säkerställa ett gott urval och en riktig bedömning samt kvantifiering av de risker som Bolaget tecknar. I Bolagets befogenhetsregler regleras också de gränser som olika befattningshavare har bland annat vad gäller acceptering av risk. Övervägande delen av sakförsäkringskontrakten löper på ett år med inbyggd möjlighet att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning. En viktig del av riskarbetet är också att ha kontroll över risker som kumulerar, det vill säga kan uppstå vid en och samma skada. Kontroll av kumulationsrisk görs för alla större försäkringsavtal och följer gruppens regler för återförsäkring. Andra faktorer som påverkar riskerna är produktsammansättning inklusive diversifiering, villkorsutformning och riskbesiktningar.

Återförsäkring

Bolaget har valt att behålla nivån på självbehållet.

Skadeart, tkr	Självbehåll för 2018	Självbehåll för 2017
Skada på enskild risk	20 000	20 000
Katastrofskador	20 000	20 000
Ansvar, övrigt	10 000	10 000
Motorkasko, per fordon	1 500	1 500
Fritidsbåt/ fartygskasko	500	500
Olycksfall	5 000	5 000

Tabell C.1(2): Självbehåll beslutade per 2017-12-31 jämfört med per 2016-12-31.

C.1.4 Riskkänslighet

En känslighetsanalys har genomförts genom att mäta effekten på resultatet och det egna kapitalet av rimligt sannolika förändringar i några centrala antaganden. Bolagets kapitalbas är 5 085 919 tkr per 31 december 2017.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	29
Författare	Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Beslutad	Vers.
Wallström Björn	Robbstål Ricard		Styrelsen		2018-05-02	1.0

<i>Känslighetsanalys, teckningsrisk, tkr</i>	<i>Påverkan på Eget kapital 2017</i>	<i>Påverkan på Eget kapital 2016</i>
<i>1 procent förändring i totalkostnadsprocent</i>	<i>10 844</i>	<i>9 644</i>
<i>1 procent förändring i premienivån</i>	<i>11 032</i>	<i>10 471</i>
<i>1 procent förändring i skadefrekvens</i>	<i>7 795</i>	<i>6 847</i>
<i>10 procent förändring i premier för avgiven återförsäkring</i>	<i>6 067</i>	<i>6 036</i>

Tabell C.1(3): Känslighetsanalyser försäkringsverksamheten enligt IFRS

Inom ramen för den årliga ERSA-processen utförs stresstest där en naturkatastrof motsvarande fem gånger stormen Gudrun stressar Bolaget ett utav simuleringens tre år. Rapportering av tillvägagångssätt och resultat sker internt och till Finansinspektionen.

C.2 Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i aktiekurser, räntesatser, valutakurser och fastighetsvärden. Nedan följer en redogörelse för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän marknadsrisk.

C.2.1 Riskexponering

Placeringstillgångar, tkr	2017-12-31	2016-12-31
Räntebärande placeringar	1 348 049	1 539 557
Svenska aktier och fonder	1 363 885	1 283 050
Utländska aktier och fonder	1 518 267	1 164 181
Onoterade aktier och fonder	495 727	537 789
Fastigheter	1 598 439	1 340 620
Organisationsaktier (LFAB)	1 534 244	1 390 799
Totalt	7 858 611	7 255 996

Tabell C.2(1): Bolagets tillgångsportfölj enligt årsredovisningen.

Bolagets aktieexponering består av noterade och onoterade aktier och aktiefonder. Aktiekursrisken är Bolagets enskilt största marknadsrisk och står för över hälften av solvenskapitalkravet för marknadsrisk.

Bolagets exponering i fastighetsrelaterade tillgångar finns främst i det helägda dotterföretaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB. Portföljen är inriktad på kontors-, -industri- och lagerfastigheter samt bostäder. Portföljen är huvudsakligen fördelad på Stockholms- och Göteborgsmarknaden men även i landets universitetsstäder.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	30
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Valutarisk förekommer då Bolaget har tillgångar, främst aktiefonder, i utländsk valuta. Skulder i utländsk valuta finns i försäkringsrörelsen men är minimala. För att begränsa valutarisken kan delar av eller hela aktieexponeringen kurssäkras med hjälp av valutaterminer. Rän-teplaceringar i utländsk valuta kurssäkras.

Med ränterisk avses den känslighet för värdeförändring i tillgångar och skulder som följer av en ränteförändring. De mest räntekänsliga delarna av Bolagets skulder är försäkringstekniska avsättningar med lång avvecklingstid, framförallt inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring. Rän-teportföljen består huvudsakligen av företagsobligationer samt räntefonder.

Under året har marknadsvärdet på Bolagets tillgångar ökat. Bolaget har även under året ökat andelen risk genom att öka allokeringen i aktier och minska räntebärande tillgångar. Dessutom har Bolaget enligt plan realiserat tillgångar för att utbetala beslutad återbäring till kunderna.

Väsentliga förändringar under perioden

Resultatet i Bolagets finansförvaltning blev väsentligt bättre än förväntat. Bolaget har under året haft en gynnsam tillgångsfördelning med måttlig riskexponering. Avkastningen överskrider förväntningarna och har nått 898 000 tkr (13 procent) och målet i affärsplanen för 2017 var en årsavkastning om 445 000 tkr.

C.2.2 Riskkoncentration

Med koncentrationsrisk avses risken att Bolagets riskexponering inte är tillräckligt diversifierad vilket kan hota Bolagets solvens eller finansiella ställning. Koncentrationsrisken i marknadsrisken bedöms i relation till övriga marknadsriskerna vara relativt låg. Bolagets största koncentration enligt Solvens finns i det helägda dotterföretaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB. Bolagets näst största koncentration är aktieinnehavet i det av Länsförsäkringsbolagen gemensamt ägda bolaget LFAB Förändringarna i exponering förklaras av marknadsmässiga öknings i innehavet.

Namn, tkr	2017-12-31			2016-12-31		
	Exponering	Solvens- kapitalkrav	Andel av portfölj	Exponering	Solvens- kapitalkrav	Andel av portfölj
Största placeringen	1 610 071	1 091 336	21,0 %	1 336 756	899 425	19,2 %
Näst största placeringen	1 534 244	273 854	20,0 %	1 411 022	252 355	20,2 %
Tredje största placeringen	281 231	121 283	3,7 %	279 525	127 646	4,0 %

Tabell C.2(2): Solvenskapitalkrav för koncentrationsrisk enligt standardmodellen

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	31
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

C.2.3 Riskreduceringstekniker

Riskenivån i placeringstillgångar begränsas av styrelsens beslutade målintervall för solvenskvoten enligt riskpolicyn. I riktlinjen för Finansförvaltningen fastställs placeringstillgångarnas sammansättning och dess tillåtna avvikelsetervall. Normalportföljen utgör Bolagets strategiska allokering och dess sammansättning ska säkerställa en väl diversifierad tillgångsportfölj, att aktsamhet i finansförvaltningen uppnås samt att åtagandena mot försäkringstagarna alltid kan fullföljas.

Investeringar i enlighet med aktsamhetsprincipen

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslänns finansförvaltning styrs av Bolagets Riktlinje för Finansförvaltning. Syftet är bland annat att säkerställa aktsamhet i finansförvaltningen.

Användning av derivatinstrument

Derivatinstrument används endast i syfte att reducera risk. Valutasäkring mot SEK får göras, men maximalt mot underliggande innehav i respektive valuta. Med innehav menas aktier och räntebärande tillgångar i utländsk valuta.

C.2.4 Riskkänslighet

Bolaget genomför löpande olika typer av känslighetsanalyser och stresstester i syfte att bedöma riskkänsligheten i tillgångsportföljen.

En upp- eller nedgång av aktiekurserna med 10 procent påverkar Bolagets resultat före skatt med 491 000 (438 000) tkr och det egna kapitalet med 383 000 (341 000) tkr.

Känsligheten för ränteförändringar har minskat. För räntebärande tillgångar görs följande känslighetsanalys:

Känslighetsanalys, tkr	Inverkan på eget kapital 2017-12-31	Inverkan på eget kapital 2016-12-31
Räntenedgång -1 procent	- 4 400	- 16 400
Ränteuppgång +1 procent	4 200	14 600

Tabell C2(3): Känslighetsanalys för räntebärande placeringar enligt IFRS.

Bolagets ränteportfölj balanserar i stor utsträckning de värdeförändringar i skulden som uppstår vid ränteförändringar. Bolaget har valt att inte ha full durationsmatchning mellan tillgångs- och skuldsidan givet marknadsbedömning och Bolagets riskstyrning för täckning av de försäkringstekniska avsättningarna, FTA. Värdet av Bolagets räntebärande tillgångar uppgår till

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	32
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

1 348 000 (1 540 000) tkr med en genomsnittlig löptid om 2,28 (2,18) år och skulderna har ökat till 3 096 000 (2 857 000) tkr. Matchningen har minskat för framförallt löptid under ett år.

Löptidssegment, tkr	2017-12-31		2016-12-31	
	Räntebärande tillgångar	FTA brutto	Räntebärande tillgångar	FTA brutto
löptid < 1 år	631 000	1 193 000	792 000	1 065 000
1 år ≤ löptid < 3 år	324 000	343 000	289 000	301 000
3 år ≤ löptid < 5 år	139 000	204 000	185 000	189 000
5 år ≤ löptid < 10 år	254 000	415 000	266 000	388 000
löptid ≥ 10 år	0	941 000	8 000	914 000
Totalt	1 348 000	3 096 000	1 540 000	2 857 000

Tabell C.2(4): Räntebärande tillgångar och försäkringstekniska avsättningar fördelade på löptid enligt IFRS

Inom ramen för den årliga ERSA-processen utförs stresstester som visar Bolagets riskkänslighet. Ett stresstest för en finans- och fastighetskris med dubbeldipp stressar Bolagets solvenskvot under Bolagets målintervall men solvenskvoten är fortfarande över legala kravet. Bolaget har redogjort för flertalet åtgärder som kan användas i ERSA-rapporten 2017. Att inte lämna återbäring är en åtgärd som beskrivs i ERSA-rapporten och som skulle höja solvenskvoten. Rapportering av tillvägagångssätt och resultat sker internt och till Finansinspektionen.

C.3 Kreditrisk

Nedan behandlas risken för förluster till följd av att motparter inte fullgör sina åtaganden och att eventuella säkerheter inte täcker fordran. Bolaget är exponerat mot motpartsrisk dels genom placering i likvida medel och dels genom återförsäkring.

C.3.1 Riskexponering

Återförsäkring

Enligt kapitel C.1.1 köper Bolaget i dagsläget all återförsäkring genom återförsäkringsavdelningen på LFAB. Ett antal interna återförsäkringspooler finns vilket innebär att Länsförsäkringsbolagen återförsäkrar varandra för de skador som överstiger det enskilda bolagets självbehåll upp till den skadekostnadsnivå som täcks av externa återförsäkrare. Mot dessa bolag uppstår en motpartsrisk. Bolaget bedömer att motpartsrisken är låg.

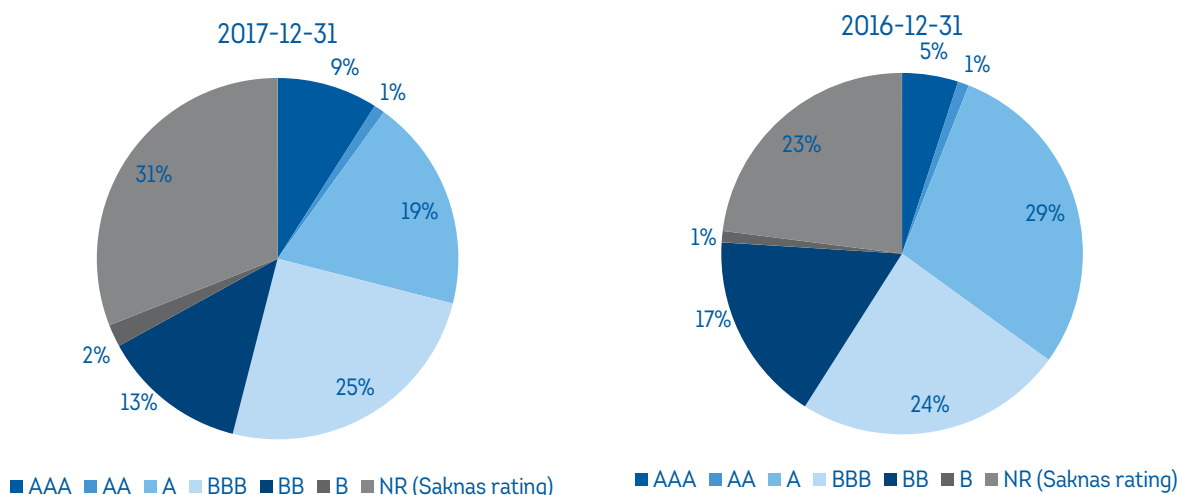
För fakultativ återförsäkring har LFAB valt ut godkända återförsäkrare. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	33
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Beslutad
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen		2018-05-02
						Vers. 1.0

får användas. I den avgivna återförsäkringen är risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivaren relativt liten.

Finansiella instrument

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. Bolaget har som policy i finansförvaltningen att endast tillåta placeringar i värdepapper med relativt hög kreditvärdighet. Motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara små. Bolaget har valt att ha en låg riskprofil enligt tabellen nedan. Övervägande del av räntetillgångarna är investerade i obligationer med hög kreditvärdighet.

Figur C.3(1): Kreditvärdighet i räntebärande tillgångar enligt Standard & Poor's, årsredovisning.

Väsentliga förändringar under perioden

Enligt Standardformeln har motparternas kreditkvalitet en stor påverkan på kapitalkravet för motpartsrisk, och kreditkvaliteten sätts utifrån nivån på motpartens solvenskvot. Alla medlemmars solvenskvoter har alltid varit kända av de övriga medlemmarna i poolerna, men fick inte användas för kapitalkravsberäkning innan de blivit publika i och med SFCR under våren 2017. Fram till dess så fick alla motparter i poolerna tilldelas en solvenskvot på 100 procent och därmed betydligt sämre kreditkvalitet. Under andra halvåret 2017 kunde Bolaget börja använda publika och faktiska solvenskvoter vid beräkning av sin motpartsrisk, med ett betydligt lägre kapitalkrav som följd vilket bättre återspeglar den verkliga risken.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	34
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

C.3.2 Riskkoncentration

Bolaget har på balansdagen 309 000(257 000) tkr i återförsäkrares andel av oreglerade skador. Av dessa avser endast en mindre del externa återförsäkrare. Inget Länsförsäkringsbolag har över 10 procent i återförsäkrares andel och vår bedömning är att riskkoncentrationen är låg.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän har sina likvida medel till största del placerade hos Länsförsäkringar Bank som har kreditrating A enligt Standard & Poor`s.

C.3.3 Riskreduceringstekniker

Bolaget säkerställer genom återförsäkring att skadeförsäkringsrisken är inom givna ramar via beslutat självbehåll. Nivån på självbehållen är ett sätt att reducera motpartsrisken i återförsäkringen, se kapitel C.1.3 för mer information.

Bolaget tillåter endast placeringar i värdepapper med relativt hög kreditvärdighet. Begränsning av spreadrisk sker med uppsatta limiter för rating. Vid köp av valutatermin ska motpartens rating minst uppgå till A- enligt Standard & Poor`s.

C.3.4 Riskkänslighet

Inom ramen för den årliga ERSA-processen utförs stresstester som visar känsligheten för återförsäkring. Rapportering av tillvägagångssätt och resultat sker internt och till Finansinspektionen.

C.4 Likviditetsrisk

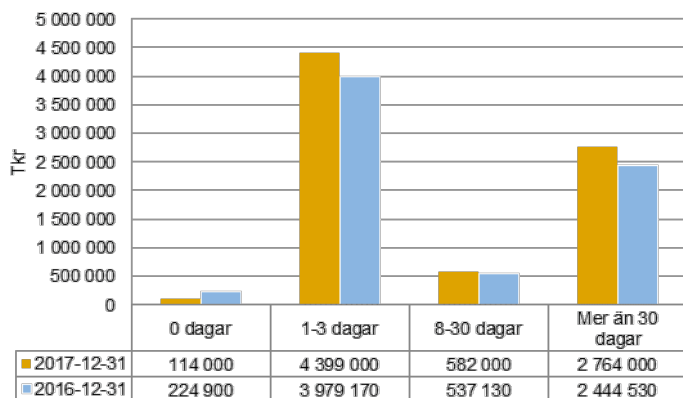
Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra ekonomiska åtaganden. Likviditetsrisken avser också risken att finansiella instrument inte omedelbart kan omsättas i likvida medel utan att förlora i värde. Likviditet definieras som kontanta medel på bankkonto.

C.4.1 Riskexponering

För Bolaget är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller.

Bolagets har som målsättning att alltid ha en mycket god likviditet. Utöver detta finns alltid möjlighet att med en till tre dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	35
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen		2018-05-02 1.0

Figur C.4(1): Likviditeten i placeringstillgångarna mätt som antalet dagar inom vilka de kan göras tillgängliga

En normal månad har Bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på 94 000 (87 000) tkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionersättningar från Länsförsäkringar Bank AB, Länsförsäkringar Liv AB och Länsförsäkringar Fondliv AB uppgår till cirka 121 000 (109 000) tkr.

Väsentliga förändringar under perioden

Under 2017 har återbäring utbetalats till Bolagets kunder och tillika ägare.

C.4.2 Riskkoncentration

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän bedömer inte att Bolaget är exponerad mot riskkoncentrationer inom likviditetsrisk.

C.4.3 Riskreduceringstekniker

I syfte att begränsa Bolagets likviditetsrisk ska portföljens tillgångar i normalfallet vara noterade, det vill säga vara föremål för regelbunden handel på börs eller annan reglerad marknadsplats som är öppen för allmänheten och som står under tillsyn av tillsynsmyndighet. Fonder ska vara prissatta och föremål för handel med jämna intervall.

Bolagets tillgång till kontanta medel prognostiseras löpande för kommande 14 dagar genom att in- och utbetalningar samt medel på konto sammanställs av Bolagets funktion för redovisning. Om likviditeten beräknas gå under 20 000 tkr under den kommande 14-dagarsperioden påtalas detta för finansförvaltningen som tar beslut om eventuell åtgärd.

C.4.4 Riskkänslighet

Bolaget har i stor utsträckning förskottsinsbetalda ettåriga premier och detta i kombination med en ansvarsfull förvaltning gör att likviditetsrisken i Bolaget är begränsad.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	36
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen		2018-05-02 1.0

C.5 Operativ risk

Med operativ risk menas risk för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

C.5.1 Riskexponering

Målet för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslänns arbete med operativa risker är att säkerställa att de operativa riskerna inte begränsar möjligheterna att nå uppsatta verksamhetsmål. Strategin för hantering av operativa risker utgår från insikten att operativa risker är en del av Bolagets verksamhet. Operativa risker kan i vissa fall ha nära kopplingar till andra risker. Exempelvis kan operativ risk i form av en felaktigt utformad produktutvecklingsprocess leda till affärsrisker i form av olönsamhet och ryktesrisk.

Operativa risker delas in i kategorierna intern brottslighet, extern brottslighet, anställningsförhållanden och arbetsmiljö, affärsförhållanden, skada på fysiska tillgångar, avbrott och störningar i verksamhet och system, transaktionshantering och processtyrning.

Bolaget är verksam på en reglerad marknad varvid regelöverträdelser inte är acceptabla. Compliancerisk är inte föremål för medvetet risktagande.

Väsentliga förändringar under perioden

Inga väsentliga förändringar har skett under perioden.

C.5.2 Riskkoncentration

Bolaget anser sig inte ha riskkoncentrationer inom operativa risker. I analyser som löpande utförs har inte några typhändelser/incidenter identifierats som tyder på att riskkoncentrationer finns inom verksamheten.

C.5.3 Riskreduceringstekniker

Bolaget kan genom förebyggande arbete och ändamålsenlig riskhantering samt riskkontroll minska risken för att operativa risker materialiseras och kan därmed reducera de konsekvenser som kan uppstå till följd av operativa risker. En grundläggande förutsättning för god intern styrning, kontroll och riskhantering är att den miljö som Bolaget och dess medarbetare verkar i möjliggör och främjar riskmedvetenhet, dualitet, struktur, ordning, kompetens, dokumentation, integritet och etiska värden. Inom Bolaget ansvarar process- och riskägaren för att reducera operativa risker. Detta sker i samråd med riskkontrollfunktionen genom införande av riskreducerande åtgärd.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	37
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Bolaget har en process för godkännande av nya eller väsentligt förändrade produkter, tjänster, marknader, processer, IT-system samt vid större förändringar i verksamhet och organisation.

En viktig del av hanteringen av risker är processarbete. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Den operativa riskhanteringen följs upp löpande och genom särskilda utvärderingar.

Valet av åtgärd för att reducera operativa risker, innefattande datakvalitet och spårbarhet av data, varierar i hög grad till följd av riskernas olikartade karaktär. Exempel på hur operativa risker hanteras är

- Policyanpassningar
- Anpassningar av processer eller arbetsrutiner
- Införande av kontroller
- Utbildning av medarbetare

Incidentrapportering är en annan viktig del av riskarbetet. De incidenter som inträffar loggas och hanteras i ett särskilt system och ligger till grund för analys och beslut om förebyggande åtgärder.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän kontinuitetshantering handlar om att upprätta beredskaps- och kontinuitetsplaner för krishantering. Bolaget genomför övningar för att säkerställa att Bolaget har en god förmåga att hantera krissituationer.

Bolaget kan från tid till annan lägga ut delar av verksamheten till uppdragstagare utanför Bolaget. Se kapitel B.7 för detaljer.

C.5.4 Riskkänslighet

Bolaget genomför vid behov krishanteringsövningar som bland annat syftar till att testa Bolagets förmåga att hantera olika typer av kriser och katastrofhändelser.

C.6 Övriga materiella risker

Risken för förluster till följd av effekter av strategiska beslut, sämre intjänning eller försämrat rykte.

C.6.1 Riskexponering

Affärsriskens kategorier såsom strategisk risk, intjäningsrisk och ryktesrisk behandlas primärt inom ramen för den strategiska planeringen och i den årliga processen för affärsplanering.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	38
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Affärsriskens kategorier är inte helt fristående från varandra. För vissa situationer kan kategorierna interagera och förstärka varandra. Exempelvis kan ett felaktigt strategiskt beslut leda till försämrad försäljning och lägre intjäning och kan därmed i det senare skedet inte enkelt särskiljas från intjäningsrisk.

Strategisk risk består av risken för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, omvärldsförändringar och institutionella förändringar. Strategisk risk omfattar även oförmåga att anpassa Bolagets verksamhet till förändringar i omvärlden.

Intjäningsrisken är främst i konkurrenters agerande på marknaden och vår förmåga att förekomma eller anpassa oss till marknads utveckling. En del i intjäningsrisken är också att pågående aktiviteter för anpassning till nya regelverk blir dels kostsammare än beräknat, dels att den blir dyrare än hos våra konkurrenter. Utöver sakförsäkringsverksamheten finns intjäningsrisk för den förmedlade affären från LFAB i form av minskade provisionsintäkter.

Ryktesrisken är en risk som är en funktion av många andra risker i den bemärkelsen att många skilda slags händelser kan leda till ett försämrat anseende och försämrat varumärke om händelserna hanteras felaktigt. Värdet av varumärket är en av länsförsäkringsgruppens viktigaste tillgångar. Länsförsäkringar har under mycket lång tid byggt upp och successivt breddat varumärket. Varumärket Länsförsäkringar är idag ett av de starkaste i branschen och ett av de mest kända i Sverige.

Bolaget är exponerat mot ett antal riskfaktorer som påverkar affärsrisken. Framträdande affärsrisker är oförmåga att reagera på förändringar och branschutvecklingen, minskad lönsamhet i den förmedlade bank och livaffären samt ryktesrisken i till exempel sociala medier.

Väsentliga förändringar under perioden

Inga väsentliga förändringar har skett under perioden.

C.6.2 Riskkoncentration

En exponering finns mot stora kunder, som har stor andel av premievolymen eller andra engagemang i enskilda affärer. Bolaget har inte identifierat några andra större riskkoncentrationer inom affärsrisker eller andra övriga materiella risker.

C.6.3 Riskreduceringstekniker

Det centrala instrumentet för hanteringen av strategisk risk är Bolagets årliga affärsplaneringsprocess, inklusive ERSA. I denna analyseras omvärldsförutsättningar, interna förutsättningar och konkurrenssituationen. Under året sker även löpande uppföljning av

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	39
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

händelser av strategisk betydelse inom ramen för styrelsens och ledningens arbete. Då oförutsedda händelser inträffar av större strategisk betydelse hanteras de allteftersom de inträffar genom analyser och behandling på möten i ledning och styrelse.

Intjäningsrisken hanteras allmänt genom att Bolaget fortlöpande följer utvecklingen av intäkter och kostnader. Intjäningsrisker kan då identifieras och bedömas varmed lämpliga åtgärder kan vidtas löpande. Därmed kan avvikelser från befintlig affärsplan och ekonomiska mål snabbt identifieras och åtgärdsbehov kan fastställas.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är beroende av att ha kunders och andra aktörers förtroende. Vikten av att vårda och skydda varumärket är därför av stor betydelse. Bolagets styrdokument inom det etiska området är därför centrala i Bolagets strävan att agera korrekt och upprätthålla ett gott anseende och högt förtroende hos kunder och andra intressenter.

För att löpande identifiera och bedöma ryktesrisk görs en kontinuerlig bevakning av vad som skrivs/sägs om Länsförsäkringar i media. Utifrån detta vidtas lämpliga åtgärder och aktiviteter av ledningen. Om negativ rykesspridning uppstår i till exempel sociala medier hanteras det genom att Kundcenter eller Marknadskommunikation snabbt identifierar problemet, stämmer av med ansvarig chef och Bolagets presstalesperson som för en dialog med kunder och medier vid behov.

C.6.4 Riskkänslighet

Inom ramen för den årliga ERSA-processen utförs stresstester som visar känsligheten. Ett stresstest för en finans- och fastighetskris med dubbeldipp stressar Bolagets solvenskvot under Bolagets målintervall men solvenskvoten är fortfarande över legala kravet. Bolaget har redogjort för flertalet åtgärder som kan användas i ERSA rapporten 2017. Att inte lämna återbäring är en åtgärd som beskrivs i ERSA rapporten och som skulle höja solvenskvoten. Rapportering av tillvägagångssätt och resultat sker internt och till Finansinspektionen.

C.7 Övrig information

Bolaget har ingen övrig information att lämna gällande Bolagets riskprofil.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	40
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

D. Värdering för solvensändamål

D.1 Tillgångar och skulder

Värden på tillgångar och skulder i solvensbalansräkningen jämfört med den finansiella redovisningen 2017, tkr

Tillgångar	Solvens 2- värde	Finansiell redovisning
Förutbetalda anskaffningskostnader	0	30 800
Andra immateriella tillgångar	0	17 723
Materiella anläggningstillgångar som innehas för eget bruk	19 001	14 851
Fastigheter (annat än för eget bruk)	0	4 150
Innehav i anknutna företag, inklusive dotterbolag	1 610 071	1 610 071
Aktier – börsnoterade	753 137	753 137
Aktier – icke börsnoterade	1 920 864	1 920 864
Företagsobligationer	515 491	513 227
Investeringsfonder	2 956 948	2 956 948
ÅF-andel av FTA avseende skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring	264 665	306 912
ÅF-andel av FTA avseende sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	2 064	2 094
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	883	883
Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare	289 663	289 663
Återförsäkringsfordringar	47 978	47 978
Fordringar (kundfordringar, inte försäkring)	110 260	110 260
Kontanter och andra likvida medel	106 145	106 145
Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans	152 565	154 829
Totala tillgångar	8 749 735	8 840 535

Tabell D1 (1): Tillgångar

Skulder och eget kapital	Solvens 2- värde	Finansiell redovisning
Försäkringstekniska avsättningar	2 515 601	3 096 116
Andra avsättningar än FTA	227 481	227 481
Pensionsåtaganden	4 235	4 235
Uppskjutna skatteskulder	584 232	476 495
Försäkringsskulder och skulder till förmedlare	168 127	168 127
Återförsäkringsskulder	34 898	34 898
Skulder (leverantörsskulder, inte försäkring)	52 780	52 780
Övriga skulder som inte visas någon annanstans	76 462	76 462
Totala skulder	3 663 816	4 136 594

Tabell D1 (2): Skulder

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	41
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

D.1.1 Värderingsprinciper i solvensberäkningen för olika tillgångsklasser

Som huvudprincip värderas Bolagets tillgångar i solvensbalansräkning till marknadsvärde, det vill säga det belopp till vilket de skulle kunna utväxlas i en transaktion mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och har ett intresse av att transaktionen genomförs. För den finansiella redovisningen tillämpar Bolaget för sin värdering så kallad lagbegränsad IFRS. Nedan följer en genomgång av värderingen i solvensbalansräkningen för varje tillgångskategori tillsammans med eventuella skillnader mot den finansiella redovisningen.

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i finansiell redovisning
Immateriella tillgångar	Eftersom Bolagets immateriella tillgångar inte är avskiljbara samt inte kan säljas separat, värderas de till noll kr i solvensbalansräkningen.	Immateriella tillgångar redovisas i den finansiella redovisningen till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar. Avskrivning sker linjärt över tillgångens nyttjandeperiod vilken omprövas varje år.
Förutbetalda anskaffningskostnader	Förutbetalda anskaffningskostnader har värderats till noll enligt Solvens 2.	Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader i den finansiella redovisningen.
Materiella anläggningstillgångar som innehas för eget bruk	Fastigheter värderas till verkligt värde, baserat på värderingar utförda av oberoende värderingsmän. Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Nedskrivningsbehov prövas årligen.	Inga materiella skillnader.
Fastigheter (annat än för eget bruk)	Fastigheter värderas till verkligt värde, baserat på värderingar utförda av oberoende värderingsmän	Inga materiella skillnader.
Innehav i anknutna företag, inklusive dotterföretag	Innehav i anknutna företag, inklusive dotterföretag värderas till verkligt värde genom beräkning av substansvärde.	Inga materiella skillnader.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	42
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i finansiell redovisning
Aktier – börsnoterade	Aktiens noterade köpkurs på balansdagen.	Inga materiella skillnader.
Aktier – icke börsnoterade	Verkligt värde på tillgångar som inte är noterade på en aktiv marknad fastställs genom de värderingstekniker som är etablerade på marknaden, vilka i så hög utsträckning som möjligt bygger på marknadsuppgifter. Värdena tillhandahålls i allmänhet av motparten. Se D.4 Alternativa värderingsmetoder.	Inga materiella skillnader.
Företagsobligationer Investeringsfonder Derivat	De flesta obligationer och investeringsfonder är noterade på en aktiv marknad och värderas därmed till noterad köpkurs på balansdagen. Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, så används en värderingsteknik som i så hög utsträckning som möjligt bygger på marknadsuppgifter medan företagsspecifika uppgifter används i så låg grad som möjligt. Värdena tillhandahålls i allmänhet av motparten. Derivatinstrument redovisas till verkligt värde.	Upplupen ränta på räntebärande tillgångar redovisas på särskild rad i balansräkningen, upplupen ränteintäkt, separat från tillgången som räntan löper på. För övrigt finns inga materiella skillnader.
ÅF-andel av FTA avseende skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring ÅF-andel av FTA avseende sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	Se D.2 Försäkringstekniska avsättningar.	Se D.2 Försäkringstekniska avsättningar.
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare Återförsäkringsfordringar Fordringar (kundfordringar, inte försäkring) Kontanter och andra likvida medel	Värderas till dess nominella värde.	Inga materiella skillnader.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	43
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i finansiell redovisning
Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans	Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter värderas till nominellt värde på grund av deras korta duration, detta anses vara en bra uppskattning av marknadsvärde.	Upplupen ränta på räntebärande tillgångar redovisas som upplupen ränteintäkt, separat från tillgången som räntan löper på. För övrigt finns inga materiella skillnader

D.2 Försäkringstekniska avsättningar

D.2.1 Värderingen av försäkringstekniska avsättningar för olika affärgrenar

Försäkringstekniska avsättningar (FTA) värderas till det aktuella belopp som Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän skulle vara tvunget att betala om man omedelbart skulle överföra sina försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser till ett annat försäkringsföretag. Detta värde beräknas genomgående som summan av en bästa skattning plus en riskmarginal. Bästa skattningen motsvarar det förväntade nuvärdet av framtida kassaflöden. Riskmarginalen ska motsvara kostnaden för att hålla det kapital som krävs för att klara Bolagets åtaganden tills dessa är slutavvecklade. Den beräknas med cost-of-capital-metoden där kapitalkostnadsräntesatsen är satt till 6 procent enligt regelverket.

Med stöd av Delegerade förordningen Artikel 58 har följande förenkling använts vid beräkningen av riskmarginalen: det solvenskapitalkrav för kommande år som ingår i formeln för riskmarginalen beräknas med utgångspunkt i motsvarande värde för innevarande år, vilket antas utvecklas över de framtida åren i proportion till bästa skattningens utveckling.

Nedanstående tabell ger en översikt över Bolagets FTA fördelade på materiella affärgrenar. Kolumnen LoB anger affärgrenens nummer enligt bilaga I till Delegerade förordningen. Namnen på affärgrenarna har valts så att de beskriver affären så bra som möjligt, snarare än enligt nämnda bilaga.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	44
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

LoB	Affärgren	Bästa skattning Premiereserv	Bästa skattning Ersättningsreserv	Riskmarginal	Försäkringstekniska avsättningar
Direkt skadeförsäkring					
2	Sjuk och olycksfall	21 496	103 519	21 355	146 370
4	Trafik	88 890	537 823	42 546	669 259
5	Övrig motor	131 485	45 697	2 597	179 779
7	Egendom	257 824	475 921	12 359	746 104
Proportionell återförsäkring					
16	Trafik		104 629	11 598	116 227
17	Övrig motor	3 610	58	54	3 722
Icke-proportionell återförsäkring					
25	Sjuk och olycksfall	0	4 140	1 288	5 428
26	Trafik	0	137 792	53 306	191 098
28	Egendom	4 102	81 587	8 483	94 172
Livförsäkring och återförsäkring					
34	Skadelivräntor, direkt	0	258 168	9 463	267 631
36	Skadelivräntor, mottagen återförsäkring	0	91 973	3 839	95 812
Summa		507 408	1 841 306	166 887	2 515 601

Tabell D2 (1): Försäkringstekniska avsättningar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän (tkr)

En beskrivning av graden av osäkerhet i bästa skattningen ges i samband med metodbeskrivningen under respektive affärgren nedan. Här beskrivs också eventuella materiella förändringar i de antaganden som görs jämfört med föregående rapporteringsperiod.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	45
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

Sjuk och olycksfall, inklusive mottagen återförsäkring

Affärgren nummer 2 *Försäkring auseende inkomstskydd* (här kallad Sjuk och olycksfall) består av Bolagets separata sjuk- och olycksfallsförsäkring. För beräkning av framtida kassaflöden används i huvudsak Schniepers metod, detta innebär att kostnaden för okända skador (IBNR) antas proportionell mot premien, medan utvecklingen av kända skador antas proportionell mot den kända skadekostnaden (RBNS).

Återförsäkrares andel bestäms genom att tillämpa metoden ovan med skadekostnaden trunkerad vid den excesspunkt Bolaget valt i sin excess-of-loss-återförsäkring. Summan av alla sådana andelar för de 23 Länsförsäkringsbolagen ingår i den gemensamma Olycksfallspoolen. Mottagen återförsäkring för Sjuk och olycksfall i Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän utgör Bolagets kvotandel av denna summa.

Värderingen av sjuk- och olycksfallsaffär anses vara relativt osäker då avvecklingstiden är lång (över 30 år kan förekomma). Denna osäkerhet begränsas dock av att de största kostnaderna, som avser invaliditetsersättning, är maximerade i termer av prisbasbelopp.

Produkten olycksfall- och sjukförsäkring för vuxna har under året överförs från LFAB till Bolaget. Befintligt bestånd har överförs löpande under året per förfalldag och kvarstående ersättningsreserv överfördes per 1 december 2017.

Trafikförsäkring, inklusive mottagen återförsäkring

Affärgren nummer 4 *Ansvarsförsäkring för motorfordon* (Trafikförsäkring) består dels av de försäkringar som tecknats sedan Bolaget fick egen koncession 2004, som behandlas först, dels av från LFAB övertagen run-off-affär för äldre årgångar, som behandlas längre ner i texten.

Vad gäller affären efter 2004 har Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän relativt lågt självbehåll i den interna återförsäkringslösningen. För att ge bästa skattningen bättre precision trunckeras skadorna först vid Bolagets självbehåll. Skadorna delas in i

- skador med personskada - skador som innehåller minst en personskadedel
- skador utan personskada - rena egendomsskador

där de förra kan vara komplicerade och svårbedömda, medan de senare har en kort avvecklingstid och är relativt lätta att uppskatta. För rena egendomsskador används en triangulering (Chain ladder) på känd skadekostnad, vilket innebär ett antagande om att okänd skadekostnad är proportionell mot känd skadekostnad.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	46
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

För skador med personskada trianguleras först antalet skador. Vidare beräknas en medelskada per bolag för skadekostnaden under självbehållet baserat på en kombination av gruppens data och Bolagets egna data. Slutligen erhålls utvecklingsfaktorer för utbetalt från beräkningar på data från gruppen. Dessa tre informationskällor kombineras sedan i en Bornhuetter-Ferguson-skattning av skadekostnaden under självbehållet. Detta innebär ett antagande om att den procentuella andelen okänd skadekostnad är gemensam för gruppen, medan dess storlek bestäms av antalet skador i det enskilda Bolaget multiplicerat med medelskadan enligt ovan.

Återförsäkrares andel bestäms genom fördelning av hela gruppens okända skadekostnad (IBNR, som då kan beräknas med större precision) på de enskilda bolagen efter deras andel av premien för avgiven återförsäkring. Bästa skattning brutto blir sedan summan av beräkningen under självbehållet (för egen räkning) och återförsäkrares andel.

Affärgrenen 26 *Icke-proportionell olycksfallsåterförsäkring* består av Bolagets andel av den så kallade Trafikpoolen. I den mottages återförsäkring som en kvot av alla bolagens skadekostnad över självbehållet, beräknad som ovan.

Den andra delen av Affärgren nummer 4, *Trafikförsäkring* fram till 2004, är den run-off-affär som Bolaget 2014-12-30 tog över från LFAB och som avser trafikförsäkring fram till dess att Länsförsäkringsbolagen fick egen koncession 2004. Skadekostnaderna kan delas upp på egendomsskador respektive personskador, men för egendomsskador finns ingen känd reserv kvar. I praktiken handlar därmed bedömningen om segmentet personskador.

Beräkningarna görs för den samlade affären, medelst triangulering (Chain ladder) av utbetalningar, vilket innebär ett antagande om att okänd skadekostnad är proportionell mot hittills utbetalt. För äldre årgångar, där endast ett fåtal skador återstår, med väl bestämda individuella reserver, används dock summan av dessa som bästa skattning. Den resulterande okända skadekostnaden (IBNR) fördelas sedan ut på Länsförsäkringsbolagen och LFAB efter deras andel av känd reserv. Eftersom hela affären cederas till LFAB blir återförsäkrares andel lika med bruttoreserven. Dessa andelar slås ihop med den del av affären som ligger kvar hos LFAB och bildar så Trafikreservpoolen. Slutligen får Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän en kvotandel (en fix procent) av den samlade affären som mottagen proportionell återförsäkring av *Ansvarsförsäkring för motorfordon* i Affärgren nummer 16.

Värderingen efter 2004 måste anses som väldigt osäker för storskadorna, eftersom vi har lång avvecklingstid och i det närmaste obegränsade skadebelopp (max 300 000 tkr). Detta påverkar mottagen återförsäkring och återförsäkrares andel. Beloppen för egen räkning är väsentligt

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	47
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

mindre osäkra, tack vare konstruktionen ovan. Den relativa osäkerheten är stor även före 2004, där vi visserligen vet mer om de enskilda skadorna, men samtidigt i hög grad har kvar skador som är mer svårbedömda.

Övrig motor (Kasko)

Affärgren nummer 5 *Övrig motorförsäkring* består i huvudsak av momenten Delkasko och Vagnskada, samt några ytterligare mindre moment. Kasko har till den helt dominerande delen väldigt kort avvecklingstid. Den metod som används är därför en vanlig triangulering (Chain ladder) på känd skadekostnad, vilket innebär att okänd skadekostnad antas proportionell mot känd skadekostnad (som är summan av skadereglerarnas individuellt bestämda skadekostnader). För ökad stabilitet trunkeras storskador vid 1 000 tkr, vilket innebär att för skadekostnaden över 1 000 tkr används skadereglerarnas bedömning utan uppräknig. Detta bygger på ett antagande om att stora skador är kända vid beräkningstillfället och att skadereglerarnas bedömning i detta fall är den bästa skattning vi kan få.

För Kasko är sådana skador mindre vanliga. I den mån de överskrider Bolagets självbehåll i excess-of-loss-återförsäkringen och därmed genererar avgiven och mottagen återförsäkring hanteras den av en gemensam återförsäkringspool, se beskrivningen för Egendom nedan. Värderingen får anses förhållandevis säker då avvecklingstiden är kort.

Egendom, inklusive mottagen återförsäkring

Affärgren nummer 7 *Försäkring mot brand och annan skada på egendom* består av försäkringsgrenarna "Hem och villa", inklusive Fritidshus, och "Företag och fastighet" inklusive Lantbruk.

Här används triangulering (Chain ladder) på känd skadekostnad, vilket innebär att okänd skadekostnad antas proportionell mot känd skadekostnad (summan av skadereglerarnas individuellt bestämda skadekostnader). För ökad stabilitet trunkeras storskador vid 2 000 tkr. För delen däröver gäller den kända skadekostnaden utan uppräknig, även om expertbaserad justering kan förekomma undantagsvis. Även stora kumuler av skador vid naturkatastrofer, till exempel stormar, behandlas utan uppräknig. Detta bygger på ett antagande om att stora skador och katastrofskador är kända vid beräkningstillfället, vilket i sin tur bygger på erfarenheten att de sällan efteranmäls. De är till sitt belopp ej helt kända, men den uppskattning som skadereglerare gör är i detta fall extra noggrann och kan därför anses som bästa tillgängliga skattning.

Som en konsekvens av detta antagande beräknas återförsäkrarens andel till känd skadekostnad över självbehållet i excess-of-loss-återförsäkringen plus katastrofskadekostnaden. Summan av

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	48
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

alla sådana återförsäkrares andelar för de 23 Länsförsäkringsbolagen ingår i en gemensam återförsäkringspool.

Affärgren 28, *Mottagen icke-proportionell återförsäkring av egendom* utgörs till största delen av Bolagets kvotandel av denna summa.

Värderingen är för Hem och villa relativt säker, tack vare kort avvecklingstid och begränsad omfattning av storskador. För Företag och fastighet finns en del osäkerhet i storskadornas utveckling och även en underordnad del ansvarsskador med lång avvecklingstid.

Premiereserv

För att bestämma premiereserv tillämpas den förenkling som föreslås i Annex III till EIOPA:s "Riktlinjer för värdering av försäkringstekniska avsättningar". Därvid beräknas först på årsbasis en totalkostnadsprocent som mäter hur framtida kostnader och intäkter förhåller sig till premieintäkter. Därefter beräknas ej intjänade premier i förhållande till återstående löptid för avtalen (pro rata temporis). Premiereserven i solvensbalansräkningen är produkten av denna totalkostnadsprocent och ej intjänade premier.

Den största osäkerheten ligger här i bedömningen av skadekostnaden. Då reserven avser skador som ännu ej inträffat, kommer utfallet att variera kraftigt.

Bolaget planerar att under 2018 ändra beräkningsmetodik för premiereserv och inte längre tillämpa förenklingen enligt ovan.

Skadelivräntor, inklusive mottagen återförsäkring

Detta avsnitt omfattar både Affärgren 34 *Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som avser andra försäkringsförpliktelser än sjukförsäkringsförpliktelser* och 36 *Livåterförsäkring* vilka båda beräknas på samma sätt. För dessa affärgrenar görs antaganden om dödlighet, driftskostnader och värdesäkring.

Vad gäller dödlighetsantagandet för skadelivräntor följs den rekommendation som togs fram av en arbetsgrupp under dåvarande Svenska Försäkringsförbundet. Rekommendationen heter "1999 år kapitaliseringstabeller räntenivå och dödlighet" och dess riktlinjer är idag branschstandard. Antagandena har under 2015-16 varit föremål för utredning av en arbetsgrupp under Svensk Försäkring och Trafikförsäkringsföreningen. Slutsatsen blev att utfallet av dödligheten avviker något från modellen som togs fram 1999, men att avvikelserna inte är tillräckligt stora för att modellen ska behöva justeras. Driftskostnaderna antas vara ett värdesäkrat medelvärde per

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	49
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

livränta av hela gruppens driftskostnader, den framtida värdesäkring uppskattas med *break even* inflation.

Den största osäkerheten ligger i den faktiska livslängden. Eftersom beståndet är relativt litet påverkar enskilda försäkringar i motsvarande grad relativt mycket.

D.2.2 Materiella skillnader mot den finansiella redovisningen

I den finansiella redovisningen värderas försäkringstekniska avsättningar (brutto) enligt ÅRFL samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd.

Skadeförsäkring, premiereserv

Avsättningar för ej intjänade premier i den finansiella redovisningen beräknas i förhållande till återstående löptid för avtalen (pro rata temporis). För olönsam affär görs en bedömning av framtida kostnader för löpande avtal och, om dessa överstiger pro rata temporis-beräkningen, görs ett tillägg med mellanskillnaden (avsättning för kvardröjande risk).

I solvensbalansräkningen beräknas hur stor del av ej intjänade premier som svarar mot framtida kostnader, med diskontering. I praktiken innebär detta för lönsam affär att den del av den finansiella redovisningens premiereserv som motsvarar förväntad vinst lyfts ut, liksom förutbetalda anskaffningskostnader. För olönsam affär kan avsättningen bli ungefär densamma i båda fallen, men kan skilja sig åt på grund av diskonteringen i solvensbalansräkningen. I den sistnämnda tillkommer även en riskmarginal, för premiereserv och ersättningsreserv sammantaget.

Skadeförsäkring, ersättningsreserv

Grunden för avsättning för oregrerade skador (ersättningsreserven) är i båda fallen en uppskattning av de framtida kassaflödena gjord med aktuariella metoder. I den finansiella redovisningen är diskontering bara tillåten för skadeförsäkring med lång avvecklingstid, i vårt fall trafikförsäkring samt sjuk- och olycksfallsförsäkring. För dessa är det valfritt att diskontera eller inte.

I den finansiella redovisningen diskonterar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän all trafikaffär och all Sjuk och olycksfallsaffär. Härvid används en försiktig diskonteringsränta i enlighet med gällande föreskrifter.

Inom solvensbalansräkningen diskonteras all affär med föreskriven marknadsränta. Dessutom finns i solvensbalansräkningen en explicit riskmarginal beräknad med cost-of-capital-metoden. I

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	50
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

den finansiella redovisningen har man normalt en implicit marginal, för att få en betryggande reserv som uppfyller gällande regelverk.

Skadelivräntor

Skadelivräntorna diskonteras i den finansiella redovisningen precis som i solvensbalansräkningen med marknadsränta. I solvensbalansräkningen tillkommer en riskmarginal beräknad med cost-of-capital-metoden, medan riskmarginalen i den finansiella redovisningen är mer försiktig än så.

Omvärderingen av försäkringstekniska avsättningar kan sammanfattas enligt följande: Av ett totalt omvärderingsbelopp på 567 061 tkr härrör 109 999 tkr från omvärderingen av premiereserven, som i den finansiella redovisningen uppgår till 628 771 tkr och i solvensbalansräkningen till 518 772 tkr. Merparten av omvärderingen, 457 062 tkr, kommer från ersättningsreserven och beror på annorlunda diskontering och marginal. Detta beskrivs kvantitativt i nedanstående tabell.

Omvärdering FTA, Ersättningsreserv tkr	Sjuk och olycksfall	Trafik	Övrig motor	Egendom	Skade- livräntor	Mottagen återförsäkring	Total
Enligt finansiell redovisning	165 074	842 447	46 653	493 736	283 985	635 456	2 467 350
Augår redovisningens marginal	-50 439	-227 032	-915	-18 205	-25 817	-156 837	-479 245
Skillnad i diskontering	-11 116	-77 591	-42	390	0	-44 981	-133 340
Tillkommer solvensbalansräkningens riskmarginal	19 450	38 817	613	8 667	9 463	78 513	155 523
Enligt solvensbalansräkning	122 969	576 640	46 310	484 588	267 631	512 152	2 010 288

Tabell D2 (2): Omvärderingen av försäkringstekniska avsättningar, ersättningsreserv

D.2.3 Övrig information om försäkringstekniska avsättningar

Återkrav enligt återförsäkringsavtal och från specialföretag

Belopp som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal uppgår till 264 665 tkr för skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring och 2 064 tkr för sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring. Hur dessa värderas beskrivs i föregående avsnitt. Bolaget har inga återkrav från specialföretag.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	51
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

D.3 Andra skulder

Detta kapitel innehåller en genomgång av värderingen i solvensbalansräkningen för varje skuldpost utanför FTA, tillsammans med eventuella skillnader mot den finansiella redovisningen.

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Materiella skillnader mot den finansiella redovisningen
Andra avsättningar än FTA	Övriga avsättningar omfattar avsättning till återbäring som enligt IFRS redovisas som försäkringsteknisk avsättning. Det nominella värdet bedöms vara en bra approximation till ett marknadsvärde.	Inga materiella skillnader.
Pensionsåtaganden	Det nominella värdet bedöms vara en bra approximation till ett marknadsvärde.	Inga materiella skillnader.
Uppskjutna skatteskulder	Uppskjutna skatter har beräknats för temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Den omvärdering som sker mellan Solvens 2 och den finansiella redovisningen medför även en beräkning av uppskjuten skatteskuld för tillämpliga poster. Posten uppskjuten skatteskuld redovisas netto mot beräknad uppskjuten skattefordran. Se tabell D3 (1-4).	Skillnaderna mellan IFRS och Solvens 2 hänför sig till uppskjuten skatt på omvärderingsbeloppen samt att uppskjuten skatteskuld har redovisats netto mot uppskjuten skattefordran i Solvens 2. Värderingsmässigt, undantaget omvärderingsbeloppen enligt Solvens 2, är det ingen skillnad mellan den finansiella redovisningen och Solvens 2.
Derivat	Derivatinstrument redovisas till verkligt värde.	Inga materiella skillnader.
Försäkringsskulder och skulder till förmedlare Återförsäkringsskulder Skulder (verksamhet, inte försäkring)	På grund av den korta durationen av dessa skulder anses deras nominella värde som en bra approximation till ett marknadsvärde.	Inga materiella skillnader.
Övriga skulder som inte visas någon annanstans	Utgörs av upplupna kostnader och lönerelaterade poster. På grund av deras korta duration anses deras	Inga materiella skillnader.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	52
Författare		Dokumentansvarig	Beslutsfattare		Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard	Styrelsen		2018-05-02	1.0

Tillgångsklass	Beräkningsgrunder, metoder och huvudsakliga antaganden i Solvens 2	Materiella skillnader mot den finansiella redovisningen
	nominella värde som en bra approximation till ett marknadsvärde.	

Uppskjuten skattefordran avseende temporära skillnader, tkr	Finansiell redovisning	Solvens 2-värde	Förfaller
Fordran avseende pensionsavsättningar	8 479	8 479	> 1 år
Totalt	8 479	8 479	

Tabell D3 (1): Uppskjutna skattefordringar brutto avseende temporära skillnader

Uppskjuten skattefordran avseende omvärderingsbelopp för, tkr	Solvens 2-värde	Förfaller
Förutbetalda anskaffningskostnader	6 776	< 1 år
Immateriella tillgångar	3 899	> 1 år
Omvärdering av FTA återförsäkrares andel	9 301	> 1 år
Totalt	19 976	

Tabell D3 (2): Uppskjutna skattefordringar brutto avseende omvärderingsbelopp

Uppskjuten skatteskuld avseende temporära skillnader, tkr	Finansiell redovisning	Solvens 2-värde	Förfaller
Skuld avseende placeringstillgångar	484 974	484 974	> 1 år
Totalt	484 974	484 974	

Tabell D3 (3): Uppskjutna skatteskulder brutto avseende temporära skillnader

Uppskjuten skatteskuld avseende omvärderingsbelopp, tkr	Solvens 2-värde	Förfaller
Omvärdering av FTA brutto	127 713	> 1 år
Totalt	127 713	

Tabell D3 (4): Uppskjutna skatteskulder brutto avseende omvärderingsbelopp

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	53
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

D.4 Alternativa värderingsmetoder

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän följer lagbegränsad IFRS och därmed värderas finansiella tillgångar till verkligt värde. Tillgångarna värderas på samma sätt i finansiell redovisning som för solvensändamål. I finansiell redovisning klassificeras varje tillgång i en av tre värderingsnivåer, nivå 1-3. För solvensändamål klassificeras finansiella tillgångar enligt metod 1-3, där respektive metod överensstämmer med motsvarande nivå i den finansiella redovisningen. Metod 1 omfattar tillgångar som värderas till noterade priser på aktiva marknader för identiska tillgångar. Om tillgången inte kan värderas enligt metod 1 används metod 2 eller 3. I metod 2 används värderingsmodeller som bygger på observerbara marknadsnoteringar för liknande tillgångar. Om en tillgång inte kan värderas enligt metod 1 eller 2 värderas tillgången enligt metod 3 och klassificeras därmed som en alternativ värderingsmetod enligt Solvens 2.

Bolaget värderar icke börsnoterade aktier och onoterade investeringsfonder (private equity-fonder) enligt metod 3. Icke börsnoterade aktier värderas till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. När det gäller onoterade investeringsfonder görs värderingen i enlighet med branschpraxis. Detta innebär att respektive fond värderas därför med hjälp av tillämpliga branschriktlinjer som till exempel IPEV Guidelines (International Private Equity and Venture Capital Valuation). Dessa värderingar tillhandahålls från respektive motpart.

D.5 Övrig information

Bolaget har ingen övrig information att lämna.

E. Finansiering

E.1 Kapitalbas

E.1.1 Mål och principer för kapitalbasen

Kapitalplaneringen genomförs en gång per år och är integrerad med affärsplaneringen. I processen analyseras storleken på kapitalbehovet och tillgången på kapital utifrån prognoser för försäljning och lönsamhet. Målet med kapitalplanering är att säkerställa att kapitalbasen är tillräcklig för att bära de risker som följer av realiserandet av affärsplanen. Analysen har sin utgångspunkt i arbetet med affärsplanen och dess så kallade basscenario men inkluderar även ett krävande men realistiskt negativt scenario samt stresstester.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	54
Författare	Dokumentansvarig		Beslutsfattare		Beslutad	Vers.
Wallström Björn	Robbstål Ricard		Styrelsen		2018-05-02	1.0

Kvantitativa kapitalmål sätts för Bolaget och uttrycks som en solvenskvot. Med solvenskvot avses kapitalbas dividerat med solvenskapitalkrav. Bolagets solvenskvot ska ligga inom ett målintervall mellan 150 och 250 procent där det regulativa kravet är 100 procent. Analysen genomförs på ett sådant sätt att styrelse och ledning i Bolaget får en ökad förståelse för frågor om kapitalstruktur, kapitalbehov och beredskap för att reducera risker. Efter att kapitalplaneringen har dokumenterats och beslutats av styrelsen följs resultatet upp löpande under året. Vid behov revideras processen under verksamhetsåret.

Posterna i kapitalbasen delas upp på tre nivåer. För Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän klassificeras hela kapitalbasen som primärkapital nivå 1.

Kapitalbas, tkr

Primärkapital Nivå 1

	2017	2016
Initialt kapital (bundna reserver och uppskrivningsfond)	15 000	15 000
Balanserad vinst och Årets resultat	3 272 170	2 699 215
Avstämningsreserv	1 798 749	1 783 025
Summa Kapitalbas (Solvens II)	5 085 919	4 497 240

Tabell E1 (1): Överskådlig nivåindelning av kapitalbas

E.1.2 Skillnader mellan Tillgångar minus skulder i solvensbalansräkningen och Eget kapital i den finansiella redovisningen

Skillnaderna mellan Eget kapital enligt legalt bokslut och kapitalbas i Solvens 2 består av omvärdering av tillgångar och skulder. Posterna som omvärderas är obeskattade reserver, immateriella tillgångar, förutbetalda anskaffningskostnader och försäkringstekniska avsättningar.

Förklaringsposter eget kapital legalt bokslut och kapitalbas 2017, tkr

Eget kapital enligt legalt bokslut	3 287 170
Solvens 2 justering mot Eget Kapital	1 798 749
<i>Obeskattade reserver</i>	1 416 771
<i>Omvärdering Immateriella tillgångar</i>	-13 824
<i>Omvärdering Förutbetalda anskaffningskostnader</i>	-24 024
<i>Försäkringstekniska avsättningar (netto)</i>	419 826
Summa Kapitalbas	5 085 919

Förklaringsposter eget kapital legalt bokslut och kapitalbas 2016, tkr

Eget kapital enligt legalt bokslut	2 714 215
Solvens 2 justering mot Eget Kapital	1 783 025

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	55
Författare		Dokumentansvarig	Beslutsfattare		Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard	Styrelsen		2018-05-02	1.0

<i>Obeskattade reserver</i>	<i>1 366 656</i>
<i>Omvärdering Förutbetalda anskaffningskostnader</i>	<i>-25 032</i>
<i>Omvärdering Aktier och andelar i intresseföretag</i>	<i>13 220</i>
<i>Försäkringstekniska avsättningar (netto)</i>	<i>428 181</i>
Summa Kapitalbas	4 497 240

Tabell E1 (2): Förklaringsposter eget kapital enligt bokslut och kapitalbas

Posten obeskattade reserver består av utjämningsfond, säkerhetsreserv, periodiseringsfond och överavskrivning och medräknas i sin helhet i kapitalbasen. Omvärderingen av försäkringstekniska avsättningar beskrivs kvalitativt och kvantitativt i avsnitt D.2.1.

E.1.3 Struktur, värde och kvalitet på primär- och tilläggs kapital

Kapitalbasen kan bestå av primärkapital och tilläggs kapital. Primärkapitalet består av den positiva skillnaden mellan tillgångar och skulder, värderad enligt värderingsprinciper under Solvens 2, samt efterställda skulder. Tilläggskapitalet omfattar poster som inte ingår i primärkapitalet men som kan krävas in för att täcka förluster. Tillsynsmyndigheten förhandsgranskar och godkänner värdet av poster i tilläggskapitalet innan de kan användas i kapitalbasen.

Posterna i kapitalbasen ska delas in i tre nivåer. Nivå 1 avser poster i primärkapitalet som kan täcka förluster helt och är fullt efterställda samt med god tillgänglighet och likviditet. Nivå 2 avser poster i primärkapitalet som är fullt efterställda samt poster i tilläggskapitalet som kan täcka förluster helt och är fullt efterställda. Nivå 3 avser övriga poster. En post ska anses vara fullt efterställd om den i sin helhet, vid likvidation eller konkurs, inte får återbetalas till innehavaren förrän försäkringsföretagets alla andra förpliktelser har uppfyllts.

Kapitalbasen i Bolaget består endast av primärkapital nivå 1 och får därför i sin helhet täcka solvenskapitalkrav (SCR) och minimikapitalkrav (MCR).

Medräkningsbar kapitalbas, tkr	2017	2016
Kapitalbas	5 085 919	4 497 240
Medräkningsbar kapitalbas för SCR	5 085 919	4 497 240
Medräkningsbar kapitalbas för MCR	5 085 919	4 497 240

Tabell E1 (3): Medräkningsbar kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet

Primärkapital på nivå 1

Initialt kapital, balanserat resultat och årets resultat omfattar Bolagets eget kapital enligt legalt bokslut. Avstämningsreserven utgör de justeringsposter som uppstår vid omvärdering av

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	56
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

bokförda värden till Solvens 2-värden. Här ingår också obeskattade reserver vilka elimineras vid övergång från den finansiella redovisningen till solvensbalansräkningen.

Kapitalbas 2017, tkr

Initialt kapital (bundna reserver och uppskrivningsfond)	15 000
Balanserad vinst och Årets resultat	3 272 170
Avstämningsreserv	1 798 749
<i>Eliminering obeskattade reserver</i>	<i>1 416 771</i>
<i>Eliminering immateriella tillgångar</i>	<i>-13 824</i>
<i>Eliminering förutbetalda anskaffningskostnader</i>	<i>-24 024</i>
<i>Omvärdering försäkringstekniska avsättningar netto</i>	<i>419 826</i>
Summa Kapitalbas	5 085 919

Kapitalbas 2016, tkr

Initialt kapital (bundna reserver och uppskrivningsfond)	15 000
Balanserad vinst och Årets resultat	2 699 215
Avstämningsreserv	1 783 025
<i>Eliminering obeskattade reserver</i>	<i>1 366 656</i>
<i>Eliminering förutbetalda anskaffningskostnader</i>	<i>-25 032</i>
<i>Omvärdering försäkringstekniska avsättningar netto</i>	<i>428 181</i>
<i>Omvärdering aktier och andelar i intresseföretag</i>	<i>13 220</i>
Summa Kapitalbas	4 497 240

Tabell EI (4):Kapitalbas

Årets positiva resultat, framförallt i finansförvaltningen, har påverkat Bolagets primärkapital nivå. I. Avsättning till återbäring 2017 uppgår till 225 000 tkr vilket minskar kapitalbasen. Totalt ökar kapitalbasen med 588 679 tkr i jämförelse med föregående år.

E.1.4 Övrig information om kapitalbasen

Bolaget har ingen övrig information att lämna gällande kapitalbasen.

E.2 Solvens- och minimikapitalkrav

E.2.1 Allmän information om solvens- och minimikapitalkrav

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän använder Standardformlen för beräkning av solvenskapitalkravet. En bedömning av Standardformelns lämplighet genomförs årligen. Bedömningen innehåller en kombination av kvantitativa och kvalitativa analyser där

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	57
Författare		Dokumentansvarig	Beslutsfattare		Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard	Styrelsen		2018-05-02	1.0

Standardformelns antaganden jämförts med Bolagets faktiska riskprofil. Bedömningen är att Standardformeln skattar Bolagets kapitalbehov väl.

Följande tabell visar solvenskapitalkravets storlek, totalt och uppdelat per riskmodul, samt minimikapitalkravets storlek.

Solvenskapitalkrav och minimikapitalkrav, tkr	2017-12-31	2016-12-31
Skadeförsäkringsrisk	549 370	510 433
Sjukförsäkringsrisk	56 590	49 206
Livförsäkringsrisk	19 718	18 773
Marknadsrisk	3 324 921	2 732 484
Motpartsrisk	37 512	112 889
Diversifiering	-454 412	-465 925
Primärt solvenskapitalkrav (BSCR)	3 533 699	2 957 860
Operativ risk	61 533	54 166
Justering för förlusttäckningskapacitet hos uppskjutna skatter	-790 951	-662 646
Solvenskapitalkrav(SCR)	2 804 281	2 349 380
Minimikapitalkrav (MCR)	701 070	587 345

Tabell E2 (I): Solvenskapitalkravet per riskkategori.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän använder inte någon förenkling vid beräkning av solvenskapitalkrav som under vissa villkor är tillåten enligt bestämmelser i förordning 2015/35 från EU-kommissionen. Bolaget använder inte heller några företagsspecifika parametrar för beräkning av solvenskapitalkrav för försäkringsrisk.

E.2.2 Utveckling av solvenskapitalkravet och minimikapitalkravet

Kapitalkravet för marknadsrisken har ökat under året vilket främst beror på värdeökningar på Bolagets placeringstillgångar. Även kapitalkravet för skadeförsäkringsrisken har ökat då denna del av affären växt. Under andra halvåret 2017 kunde Bolaget börja använda publika och faktiska solvenskvoter vid beräkning av sin motpartsrisk, med ett betydligt lägre kapitalkrav som följd som bättre återspeglar den verkliga risken (för ytterligare information se kapitel C.3.1).

Detta tillsammans står för de största ökningarna av SCR och MCR under rapporteringsperioden, se tabell ovan. Förhållandet mellan kapitalbas och SCR resulterar i en solvenskvot på 181 procent vilket är inom Bolagets målintervall.

	Bolag	Dokumenttyp	Funktion	Dok nr	Säkerhetsklass	Sidnr
	Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän	PM-Rapport	Styrning och organisation	B10:2018:0:1182	Intern	58
Författare		Dokumentansvarig		Beslutsfattare	Beslutad	Vers.
Wallström Björn		Robbstål Ricard		Styrelsen	2018-05-02	1.0

E.3 Användning av undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet

Bolaget använder inte någon undergrupp för durationsbaserad aktiekursrisk vid beräkning av solvenskapitalkravet.

E.4 Skillnader mellan Standardformeln och använda interna modeller

Bolaget använder inte någon intern modell, beräkning sker utifrån Standardformeln.

E.5 Överträdelse av minimikapitalkravet och solvenskapitalkravet

Varken minimikapitalkravet eller solvenskapitalkravet har överträtts av Bolaget under rapporteringsperioden. I händelse av överträdelse av Bolagets målnivåer för minimikapitalkrav och solvenskapitalkrav finns dokumenterade och av styrelsen beslutade fördefinierade åtgärder.

E.6 Övrig information

Bolaget har ingen övrig information att lämna gällande solvens- och minimikapitalkrav.

Bilaga

Kvantitativa årsrapporter 2017 som ingår i Solvens- och verksamhetsrapport (SFCR).

Report:
 Reporting entity:
 Due date:
 Cluster:
 Report exported on:

S.02.01.02
 10
 31.12.2017
 PROD_ANNUAL
 24.04.2018 12:48:12

Balansräkning

	Solvens II - värde	
		C0010
Tillgångar	R0010	
Goodwill	R0020	
Förutbetalda anskaffningskostnader	R0030	0
Immateriella tillgångar	R0040	
Uppskjutna skattefordringar	R0050	
Överskott av pensionsförmåner	R0060	19 001
Materiella anläggningstillgångar som innehas för eget bruk	R0070	7 756 512
Placeringstillgångar (andra än tillgångar som innehas för index- och fondförsäkringsavtal)	R0080	0
Fastighet (annat än för eget bruk)	R0090	1 610 071
Innehav i anknutna företag, inklusive intressebolag	R0100	2 674 001
Aktier	R0110	753 137
Aktier – börsnoterade	R0120	1 920 864
Aktier – icke börsnoterade	R0130	515 491
Obligationer	R0140	
Statsobligationer	R0150	515 491
Företagsobligationer	R0160	
Strukturerade produkter	R0170	
Värdepapperiserade lån och lån med ställda säkerheter	R0180	2 956 948
Investeringsfonder	R0190	
Derivat	R0200	
Banktillgodohavanden som inte är likvida medel	R0210	
Övriga investeringar	R0220	
Tillgångar som innehas för index-reglerade avtal och fondförsäkringsavtal	R0230	
Lån och hypotekslån	R0240	
Lån på försäkringsbrev	R0250	
Lån och hypotekslån till fysiska personer	R0260	
Andra lån och hypotekslån	R0270	266 729
Fordringar enligt återförsäkringsavtal från:	R0280	266 729
Skadeförsäkring och sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	R0290	264 665
Skadeförsäkring exklusive sjukförsäkring	R0300	2 064
Sjukförsäkring som liknar skadeförsäkring	R0310	
Livförsäkring och sjukförsäkring som liknar livförsäkring, exklusive sjukförsäkring samt index- och fondförsäkringsavtal	R0320	
Sjukförsäkring som liknar livförsäkring	R0330	
Livförsäkring exklusive sjukförsäkring samt index- och fondförsäkringsavtal	R0340	
Livförsäkring med indexreglerade förmåner och fondförsäkring	R0350	883
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	R0360	289 663
Försäkringsfordringar och fordringar på förmedlare	R0370	47 978
Återförsäkringsfordringar	R0380	110 260
Fordringar (kundfordringar, inte försäkring)	R0390	
Egna aktier (direkt innehav)	R0400	
Fordringar avseende primärkapitalposter eller garantikapital som infordrats men ej inbetalats	R0410	106 145
Kontanter och andra likvida medel	R0420	152 564
Övriga tillgångar som inte visas någon annanstans	R0500	8 749 735
Summa tillgångar		

Skulder

Försäkringstekniska avsättningar – skadeförsäkring
Försäkringstekniska avsättningar – skadeförsäkring (exklusive sjukförsäkring)
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet
Bästa skattning
Riskmarginal
Försäkringstekniska avsättningar – sjukförsäkring (liknande skadeförsäkring)
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet
Bästa skattning
Riskmarginal
Försäkringstekniska avsättningar – livförsäkring (exklusive indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal)
Försäkringstekniska avsättningar – sjukförsäkring (liknande livförsäkring)
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet
Bästa skattning
Riskmarginal
Försäkringstekniska avsättningar – livförsäkring (exklusive sjukförsäkring samt indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal)
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet
Bästa skattning
Riskmarginal
Försäkringstekniska avsättningar – indexreglerade avtal och fondförsäkringsavtal
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet
Bästa skattning
Riskmarginal
Övriga försäkringstekniska avsättningar
Eventualförpliktelser
Andra avsättningar än försäkringstekniska avsättningar
Pensionsåtaganden
Depåer från återförsäkrare
Uppskjutna skatteskulder
Derivat
Skulder till kreditinstitut
Andra finansiella skulder än skulder till kreditinstitut
Försäkringsskulder och skulder till förmedlare
Återförsäkringsskulder
Skulder (leverantörsskulder, inte försäkring)
Efterställda skulder
Efterställda skulder som inte ingår i primärkapitalet
Efterställda skulder som ingår i primärkapitalet
Övriga skulder som inte visas någon annanstans
Summa skulder
Belopp med vilket tillgångar överskrider skulder

	Solvens II - värde
	C0010
R0510	2 152 158
R0520	2 000 361
R0530	
R0540	1 869 419
R0550	130 942
R0560	151 797
R0570	
R0580	129 154
R0590	22 643
R0600	363 443
R0610	
R0620	
R0630	
R0640	
R0650	363 443
R0660	
R0670	350 141
R0680	13 302
R0690	
R0700	
R0710	
R0720	
R0730	
R0740	
R0750	227 481
R0760	4 235
R0770	
R0780	584 232
R0790	
R0800	
R0810	
R0820	168 127
R0830	34 898
R0840	52 780
R0850	
R0860	
R0870	
R0880	76 462
R0900	3 663 816
R1000	5 085 919

Report:	S.05.01.02
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2017
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	24.04.2018 12:48:12

Premier, ersättningar och kostnader per affärgren

Sjukvårdsförsäkring	Försäkring avseende inkomstskydd	Trygghetsförsäkring vid arbetskada
C0010	C0020	C0030

Premieinkomst

Brutto – direkt försäkring	R0110	64 214	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0120		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0130		
Återförsäkrarens andel	R0140	1 205	
Netto	R0200	63 009	

Intjänade premier

Brutto – direkt försäkring	R0210	53 728	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0220		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0230		
Återförsäkrarens andel	R0240	1 205	
Netto	R0300	52 523	

Inträffade skadekostnader

Brutto – direkt försäkring	R0310	36 338	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0320		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0330		
Återförsäkrarens andel	R0340	32	
Netto	R0400	36 306	

Ändringar inom övriga avsättningar

Brutto – direkt försäkring	R0410	0	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0420		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0430		
Återförsäkrarens andel	R0440	0	
Netto	R0500	0	

Uppkomna kostnader	R0550	19 853	
Övriga kostnader	R1200		
Totala kostnader	R1300		

Report: S.05.01.02
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2017
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 24.04.2018 12:48:12

Premier, ersättningar och kostnader per affärgren

Affärgren för: skadeförsäkring och återförsäkringsförpliktelser (direkt försäkring och beviljad proportionell återförsäkring)

	Ansvarsförsäkring för motorfordon	Övrig motorfordonsförsäkring	Sjö-, luftfarts- och transportförsäkring	Försäkring mot brand och annan skada på egendom	Allmän ansvarsförsäkring
	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080
Premieinkomst					
Brutto – direkt försäkring	R0110	221 880	368 938	799 705	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0120	0	1 854		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0130				
Återförsäkrarens andel	R0140	12 305	7 987	56 281	
Netto	R0200	209 576	362 806	743 424	
Intjänade premier					
Brutto – direkt försäkring	R0210	216 735	358 825	784 335	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0220	0	158		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0230				
Återförsäkrarens andel	R0240	12 305	7 987	56 281	
Netto	R0300	204 431	350 996	728 055	
Inträffade skadekostnader					
Brutto – direkt försäkring	R0310	184 062	217 490	602 472	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0320	-11 372	157		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0330				
Återförsäkrarens andel	R0340	19 719	500	69 908	
Netto	R0400	152 972	217 146	532 564	
Ändringar inom övriga avsättningar					
Brutto – direkt försäkring	R0410	0	0	0	
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0420	0	0		
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0430				
Återförsäkrarens andel	R0440	0	0	0	
Netto	R0500	0	0	0	
Uppkomna kostnader	R0550	55 143	80 694	244 123	
Övriga kostnader	R1200				
Totala kostnader	R1300				

Report:	S.05.01.02
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2017
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	24.04.2018 12:48:12

Premier, ersättningar och kostnader per affärgren

		Kredit- och borgensförsäkring	Rättsskyddsförsäkring	Assistansförsäkring	Försäkring mot ekonomiska förluster av olika slag
		C0090	C0100	C0110	C0120
Premieinkomst					
Brutto – direkt försäkring	R0110				
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0120				
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0130				
Återförsäkrares andel	R0140				
Netto	R0200				
Intjänade premier					
Brutto – direkt försäkring	R0210				
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0220				
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0230				
Återförsäkrares andel	R0240				
Netto	R0300				
Inträffade skadekostnader					
Brutto – direkt försäkring	R0310				
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0320				
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0330				
Återförsäkrares andel	R0340				
Netto	R0400				
Ändringar inom övriga avsättningar					
Brutto – direkt försäkring	R0410				
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0420				
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0430				
Återförsäkrares andel	R0440				
Netto	R0500				
Uppkomna kostnader	R0550				
Övriga kostnader	R1200				
Totala kostnader	R1300				

Report:	S.05.01.02
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2017
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	24.04.2018 12:48:12

Premier, ersättningar och kostnader per affärgren

Affärgren för: mottagen icke-proportionell återförsäkring				Totalt
Sjukförsäkring	Olycksfall	Sjöfart, luftfart, transport	Egendom	
C0130	C0140	C0150	C0160	C0200

Premieinkomst

Brutto – direkt försäkring	R0110				1 454 737
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0120				1 854
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0130	1 125	0	76 566	77 691
Återförsäkrarens andel	R0140	0	0	0	77 777
Netto	R0200	1 125	0	76 566	1 456 506

Intjänade premier

Brutto – direkt försäkring	R0210				1 413 623
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0220				158
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0230	1 125	0	77 185	78 311
Återförsäkrarens andel	R0240	0	0	0	77 777
Netto	R0300	1 125	0	77 185	1 414 315

Inträffade skadekostnader

Brutto – direkt försäkring	R0310				1 040 362
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0320				-11 215
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0330	895	13 575	33 788	48 258
Återförsäkrarens andel	R0340	0	0	0	90 159
Netto	R0400	895	13 575	33 788	987 246

Ändringar inom övriga avsättningar

Brutto – direkt försäkring	R0410				0
Brutto – mottagen proportionell återförsäkring	R0420				0
Brutto – mottagen icke-proportionell återförsäkring	R0430	0	0	0	0
Återförsäkrarens andel	R0440	0	0	0	0
Netto	R0500	0	0	0	0
Uppkomna kostnader	R0550			3 626	403 438
Övriga kostnader	R1200				
Totala kostnader	R1300				403 438

Report: S.05.01.02
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2017
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 24.04.2018 12:48:12

Premier, ersättningar och kostnader per affärsgren

		Affärsgren för: livförsäkringsförpliktelser				
		Sjukförsäkring	Försäkring med rätt till överskott	Fondförsäkring och indexförsäkring	Annan livförsäkring	Skadelivräntor till följd av skadeförsäkringsavtal som härrör från sjukförsäkringsåtaganden
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250
Premieinkomst						
Brutto	R1410					
Återförsäkrars andel	R1420					
Netto	R1500					
Intjänade premier						
Brutto	R1510					
Återförsäkrars andel	R1520					
Netto	R1600					
Inträffade skadekostnader						
Brutto	R1610					
Återförsäkrars andel	R1620					
Netto	R1700					
Ändringar inom övriga avsättningar						
Brutto	R1710					
Återförsäkrars andel	R1720					
Netto	R1800					
Uppkomna kostnader	R1900					
Övriga kostnader	R2500					
Totala kostnader	R2600					

Report: S.05.01.02
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2017
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 24.04.2018 12:4

Premier, ersättningar och kostnader per affärsgren

		Livåterförsäkringsförpliktelser		Totalt
		Sjukförsäkring mottagen återförsäkring	Livåterförsäkring	
		C0260	C0280	C0300
Livräntor som härrör från skadeförsäkringsavtal och som avser andra försäkringsförpliktelser än sjukförsäkringsförpliktelser				
Premieinkomst				
Brutto	R1410	0	0	0
Återförsäkrars andel	R1420	0	0	0
Netto	R1500	0	0	0
Intjänade premier				
Brutto	R1510	0	0	0
Återförsäkrars andel	R1520	0	0	0
Netto	R1600	0	0	0
Inträffade skadekostnader				
Brutto	R1610	5 298	1 507	6 805
Återförsäkrars andel	R1620	0	0	0
Netto	R1700	5 298	1 507	6 805
Ändringar inom övriga avsättningar				
Brutto	R1710	0	0	0
Återförsäkrars andel	R1720	0	0	0
Netto	R1800	0	0	0
Uppkomna kostnader	R1900			
Övriga kostnader	R2500			
Totala kostnader	R2600			

Report:	S.05.02.01
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2017
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	24.04.2018 12:48:11

Bilaga S.05.02 Premier, ersättningar och kostnader per land redovisas inte eftersom mer än 90% av bruttopremieintäkterna kommer från hemlandet.

Report:	S.12.01.02
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2017
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	24.04.2018 12:48:10

Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkring och SLT sjukförsäkring

		Fondförsäkring och indexförsäkring			
		Avtal utan optioner och garantier	Avtal med optioner eller garantier		
		C0020	C0030	C0040	C0050
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0010				
Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/ från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med återförsäkring som helhet	R0020				
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal					
Bästa skattning					
Bästa skattning, brutto	R0030				
Det totala belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag efter justering för förväntade förluster till följd av att motparten fallerar	R0080				
Bästa skattning minus belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag och finansiell återförsäkring	R0090				
Riskmarginal	R0100				
Belopp avseende övergångsåtgärden för försäkringstekniska avsättningar					
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0110				
Bästa skattning	R0120				
Riskmarginal	R0130				
Försäkringstekniska avsättningar – totalt	R0200				

Report:	S.12.01.02
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2017
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	24.04.2018 12:48:10

Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkring och SLT sjukförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/ från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med återförsäkring som helhet

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal

Bästa skattning

Bästa skattning, brutto

Det totala belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag efter justering för förväntade förluster till följd av att motparten fallerar

Bästa skattning minus belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag och finansiell återförsäkring

Riskmarginal

Belopp avseende övergångsåtgärden för försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Bästa skattning

Riskmarginal

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

	Annan livförsäkring		Skadelivräntor till följd av skadeförsäkringsavtal som härrör från andra försäkringsåtaganden än sjukförsäkringsåtaganden	Mottagen återförsäkring	Totalt (livförsäkring utom sjukförsäkring, inkl. fond- och indexförsäkring)	
	Avtal utan optioner och garantier	Avtal med optioner eller garantier				
	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0150
R0010				0	0	0
R0020						
R0030				258 168	91 973	350 141
R0080				0	0	0
R0090				258 168	91 973	350 141
R0100				9 463	3 839	13 302
R0110						
R0120						
R0130						
R0200				267 631	95 812	363 443

Report:	S.12.01.02
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2017
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	24.04.2018 12:48:10

Försäkringstekniska avsättningar för livförsäkring och SLT sjukförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/ från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med återförsäkring som helhet

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal

Bästa skattning

Bästa skattning, brutto

Det totala belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag efter justering för förväntade förluster till följd av att motparten fallerar

Bästa skattning minus belopp som kan återkrävas från återförsäkring och specialföretag och finansiell återförsäkring

Riskmarginal

Belopp avseende övergångsåtgärden för försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Bästa skattning

Riskmarginal

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

	Sjukförsäkring som liknar livförsäkring		Skadelivräntor till följd av skadeförsäkringsavtal som härrör från sjukförsäkringsåtaganden	Mottagen återförsäkring, Sjukförsäkring	Totalt, sjukförsäkring som liknar livförsäkring	
	Avtal utan optioner och garantier	Avtal med optioner eller garantier				
	C0160	C0170	C0180	C0190	C0200	C0210
R0010						
R0020						
R0030						
R0080						
R0090						
R0100						
R0110						
R0120						
R0130						
R0200						

Report:	S.17.01.02
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2017
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	24.04.2018 12:48:11

Försäkringstekniska avsättningar, skadeförsäkring

		Direkt försäkring och mottagen proportionell återförsäkring		
		Sjukvårdsförsäkring	Försäkring avseende inkomstskydd	Trygghetsförsäkring vid arbetskada
		C0020	C0030	C0040
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0010		0	
Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med återförsäkring som helhet	R0050			
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal				
Bästa skattning				
Premieavsättningar				
Brutto	R0060		21 496	
Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang	R0140		0	
Bästa skattning av premieavsättningar netto	R0150		21 496	
Skadeavsättningar				
Brutto	R0160		103 519	
Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang	R0240		2 064	
Bästa skattning av skadeavsättningar netto	R0250		101 454	
Bästa skattning totalt – brutto	R0260		125 015	
Bästa skattning totalt – netto	R0270		122 950	
Riskmarginal	R0280		21 355	
Belopp avseende övergångsåtgärden för försäkringstekniska avsättningar				
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0290			
Bästa skattning	R0300			
Riskmarginal	R0310			
Försäkringstekniska avsättningar – totalt				
Försäkringstekniska avsättningar – totalt	R0320		146 370	
Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang – totalt	R0330		2 064	
Försäkringstekniska avsättningar minus medel som kan återkrävas från återförsäkring specialföretag och finansiell återförsäkring – totalt	R0340		144 305	

Report: S.17.01.02
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2017
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 24.04.2018 12:48:11

Försäkringstekniska avsättningar, skadeförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med återförsäkring som helhet

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal

Bästa skattning

Premieavsättningar

Brutto

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang

Bästa skattning av premieavsättningar netto

Skadeavsättningar

Brutto

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang

Bästa skattning av skadeavsättningar netto

Bästa skattning totalt – brutto

Bästa skattning totalt – netto

Riskmarginal

Belopp avseende övergångsåtgärden för försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Bästa skattning

Riskmarginal

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang – totalt

Försäkringstekniska avsättningar minus medel som kan återkrävas från återförsäkring specialföretag och finansiell återförsäkring – totalt

Direkt försäkring och mottagen proportionell återförsäkring				
Ansvarsförsäkring för motorfordon	Övrig motorfordonsförsäkring	Sjö-, luftfarts- och transportförsäkring	Försäkring mot brand och annan skada på egendom	Allmän ansvarsförsäkring
C0050	C0060	C0070	C0080	C0090
R0010	0	0	0	
R0050				
R0060	88 890	135 096	257 824	
R0140	0	0	0	
R0150	88 890	135 096	257 824	
R0160	642 452	45 755	475 921	
R0240	187 629	434	76 602	
R0250	454 823	45 320	399 319	
R0260	731 342	180 850	733 745	
R0270	543 714	180 416	657 143	
R0280	54 144	2 651	12 359	
R0290				
R0300				
R0310				
R0320	785 486	183 501	746 104	
R0330	187 629	434	76 602	
R0340	597 857	183 067	669 502	

Report:	S.17.01.02
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2017
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	24.04.2018 12:48:11

Försäkringstekniska avsättningar, skadeförsäkring

		Direkt försäkring och mottagen proportionell återförsäkring			
		Kredit- och borgensförsäkring	Rättsskyddsförsäkring	Assistansförsäkring	Försäkring mot ekonomiska förluster av olika slag
		C0100	C0110	C0120	C0130
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0010				
Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med återförsäkring som helhet	R0050				
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal					
Bästa skattning					
Premieavsättningar					
Brutto	R0060				
Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang	R0140				
Bästa skattning av premieavsättningar netto	R0150				
Skadeavsättningar					
Brutto	R0160				
Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang	R0240				
Bästa skattning av skadeavsättningar netto	R0250				
Bästa skattning totalt – brutto	R0260				
Bästa skattning totalt – netto	R0270				
Riskmarginal	R0280				
Belopp avseende övergångsåtgärden för försäkringstekniska avsättningar					
Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet	R0290				
Bästa skattning	R0300				
Riskmarginal	R0310				
Försäkringstekniska avsättningar – totalt					
Försäkringstekniska avsättningar – totalt	R0320				
Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang – totalt	R0330				
Försäkringstekniska avsättningar minus medel som kan återkrävas från återförsäkring specialföretag och finansiell återförsäkring – totalt	R0340				

Report: S.17.01.02
Reporting entity: 10
Due date: 31.12.2017
Cluster: PROD_ANNUAL
Report exported on: 24.04.2018 12:48:11

Försäkringstekniska avsättningar, skadeförsäkring

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang associerat med återförsäkring som helhet

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som summan av bästa skattning och riskmarginal

Bästa skattning

Premieavsättningar

Brutto

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang

Bästa skattning av premieavsättningar netto

Skadeavsättningar

Brutto

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkring/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang

Bästa skattning av skadeavsättningar netto

Bästa skattning totalt – brutto

Bästa skattning totalt – netto

Riskmarginal

Belopp avseende övergångsåtgärden för försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar beräknade som helhet

Bästa skattning

Riskmarginal

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

Försäkringstekniska avsättningar – totalt

Totala medel som kan återkrävas enligt återförsäkringsavtal/från specialföretag och finansiell återförsäkring efter anpassning för förväntade förluster till följd av motpartsfallissemang – totalt

Försäkringstekniska avsättningar minus medel som kan återkrävas från återförsäkring specialföretag och finansiell återförsäkring – totalt

Beviljad icke-proportionell återförsäkring				Total skadeförsäkringsförpliktelse
Icke-proportionell sjukåterförsäkring	Icke-proportionell olycksfallsåterförsäkring	Icke-proportionell sjö-, luftfarts- och transportåterförsäkring	Icke-proportionell egendomsåterförsäkring	
C0140	C0150	C0160	C0170	C0180
0	0		0	0
			4 102	507 408
0	0		0	0
0	0		4 102	507 408
4 140	137 792		81 587	1 491 165
0	0		0	266 729
4 140	137 792		81 587	1 224 437
4 140	137 792		85 689	1 998 573
4 140	137 792		85 689	1 731 844
1 288	53 306		8 483	153 585
5 428	191 098		94 172	2 152 158
0	0		0	266 729
5 428	191 098		94 172	1 885 429

Report: S.19.01.21
 Reporting entity: 10
 Due date: 31-dec-17
 Cluster: PROD_ANNUAL
 Report exported on: 0

Skadeförsäkringsersättningar

Total skadeförsäkringsverksamhet

Skadeår/försäkringsår	Z0010	(0) Accident year
-----------------------	--------------	-------------------

Utbetalda försäkringsersättningar brutto (ej ackumulerade)

		Utvecklingsår										
(absolut belopp)		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050	C0060	C0070	C0080	C0090	C0100	C0110
Föregående	R0100											42 795
N-9	R0160	342 866	232 718	55 257	20 086	13 747	4 354	3 061	2 862	6 727	1 613	
N-8	R0170	338 176	192 868	44 515	16 894	17 212	11 442	2 875	1 906	2 385		
N-7	R0180	382 230	267 072	43 321	23 743	14 876	6 105	4 145	3 236			
N-6	R0190	392 929	261 674	56 936	14 308	8 018	3 589	11 373				
N-5	R0200	363 338	220 664	42 730	10 148	6 985	8 843					
N-4	R0210	410 896	250 616	29 919	15 573	6 432						
N-3	R0220	415 098	256 621	45 105	21 965							
N-2	R0230	465 423	248 417	48 393								
N-1	R0240	482 491	251 224									
N	R0250	508 501										

		Under innevarande år	Summan av år (ackumulerad)
		C0170	C0180
	R0100	42 795	42 795
	R0160	1 613	683 292
	R0170	2 385	628 273
	R0180	3 236	744 727
	R0190	11 373	748 827
	R0200	8 843	652 709
	R0210	6 432	713 436
	R0220	21 965	738 789
	R0230	48 393	762 234
	R0240	251 224	733 715
	R0250	508 501	508 501
Totalt	R0260	906 761	6 957 297

Odiskonterad bästa skattning av skadeavsättningar brutto

		Utvecklingsår										
År		0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10 & +
		C0200	C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	C0290	C0300
Föregående	R0100											370 586
N-9	R0160	0	0	0	0	0	0	0	0	53 243	50 479	
N-8	R0170	0	0	0	0	0	0	0	61 519	56 742		
N-7	R0180	0	0	0	0	0	0	54 255	51 548			
N-6	R0190	0	0	0	0	0	62 006	48 526				
N-5	R0200	0	0	0	0	71 803	54 064					
N-4	R0210	0	0	0	80 958	63 093						
N-3	R0220	0	0	108 222	72 952							
N-2	R0230	0	158 217	120 055								
N-1	R0240	412 467	179 428									
N	R0250	601 426										

Årets slut (diskonterade data)

	C0360
R0100	317 888
R0160	42 964
R0170	48 930
R0180	43 353
R0190	40 230
R0200	45 101
R0210	51 274
R0220	60 238
R0230	103 168
R0240	159 101
R0250	578 919
Totalt	1 491 165

Report:	S.23.01.01
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2017
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	24.04.2018 12:48:12

Kapitalbas

Primärkapital före avdrag för ägarintressen i andra finansiella sektorer enligt artikel 68 i delegerade förordning (EU) nr 2015/35

Stamaktiekapital (egna aktier brutto)

Överkursfond relaterad till stamaktiekapital

Garantikapital, medlemsavgifter eller motsvarande primärkapitalpost för ömsesidiga och liknande företag

Efterställda medlemskonton

Överskottsmedel

Preferensaktier

Överkursfond relaterad till preferensaktier

Avstämningsreserv

Efterställda skulder

Ett belopp som är lika med värdet av uppskjutna skattefordringar netto

Andra kapitalbasposter som godkänts av tillsynsmyndigheten som primärkapital som ej specificeras ovan

Kapitalbas från den finansiella redovisningen som inte ska ingå i avstämningsreserven och inte uppfyller kriterierna för att klassificeras som kapitalbas enligt Solvens II

Kapitalbas från den finansiella redovisningen som inte ska ingå i avstämningsreserven och inte uppfyller kriterierna för att klassificeras som kapitalbas enligt Solvens II

Avdrag

Avdrag för ägarintressen i finansinstitut och kreditinstitut

Totalt primärkapital efter avdrag

Tilläggskapital

Obetalt och ej infordrat garantikapital inlösningsbart på begäran

Obetalt och ej infordrat garantikapital, obetalda och ej infordrade medlemsavgifter eller motsvarande primärkapitalpost för ömsesidiga och liknande företag, som kan inlösas på begäran

Obetalda och ej infordrade preferensaktier inlösningsbara på begäran

Ett rättsligt bindande åtagande att på begäran teckna och betala för efterställda skulder

Bankkreditiv och garantier enligt artikel 96.2 i direktiv 2009/138/EG

Andra bankkreditiv och garantier än enligt artikel 96.2 i direktiv 2009/138/EG

Framtida fodran av ytterligare bidrag från medlemmar enligt artikel 96.3 första stycket i direktiv 2009/138/EG

Framtida fodran av ytterligare bidrag från medlemmar – andra än enligt artikel 96.3 första stycket i direktiv 2009/138/EG

Annat tilläggskapital

Sammanlagt tilläggskapital

Tillgänglig och medräkningsbar kapitalbas

Total tillgänglig kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet

Total tillgänglig kapitalbas för att täcka minimikapitalkravet

Total medräkningsbar kapitalbas för att täcka solvenskapitalkravet

Total medräkningsbar kapitalbas för att täcka minimikapitalkravet

Solvenskapitalkrav

Minimikapitalkrav

Medräkningsbar kapitalbas i förhållande till solvenskapitalkrav

Medräkningsbar kapitalbas i förhållande till minimikapitalkrav

	Totalt	Nivå 1 – utan begränsningar	Nivå 1 – begränsad	Nivå 2	Nivå 3
	C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
R0010					
R0030					
R0040					
R0050					
R0070					
R0090					
R0110					
R0130	5 085 919	5 085 919			
R0140					
R0160					
R0180					
R0220					
R0230					
R0290	5 085 919	5 085 919			
R0300					
R0310					
R0320					
R0330					
R0340					
R0350					
R0360					
R0370					
R0390					
R0400					
R0500	5 085 919	5 085 919			
R0510	5 085 919	5 085 919			
R0540	5 085 919	5 085 919			
R0550	5 085 919	5 085 919			
R0580	2 804 281				
R0600	701 070				
R0620	1,81				
R0640	7,25				

Report:
Reporting entity:
Due date:
Cluster:
Report exported on:

S.23.01.01
10
31.12.2017
PROD_ANNUAL
24.04.2018 12:48:12

Avstämningsreserv

Belopp med vilket tillgångar överskrider skulder

Egna aktier (som innehas direkt och indirekt)

Förutsebarautdelningar, utskiftningar och avgifter

Andra primärkapitalposter

Justering för kapitalbasposter med begränsningar med avseende på matchningsjusteringsportföljer och separata fonder

Avstämningsreserv

Förväntade vinster

Förväntade vinster som ingår i framtida premier – livförsäkringsverksamhet

Förväntade vinster som ingår i framtida premier – skadeförsäkringsverksamhet

Total EPIFP

C0060

R0700	5 085 919
R0710	
R0720	
R0730	
R0740	
R0760	5 085 919
R0770	
R0780	
R0790	

Report:	S.25.01.21
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2017
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	24.04.2018 12:48:11

Solvenskapitalkrav – för företag som omfattas av standardformeln

		Solvenskapitalkrav brutto	Företagsspecika parametrar	Förenklingar
		C0110	C0090	C0120
Marknadsrisk	R0010	3 324 921		
Motpartsrisk	R0020	37 512		
Teckningsrisk för livförsäkring	R0030	19 718		
Teckningsrisk för sjukförsäkring	R0040	56 590		
Teckningsrisk för skadeförsäkring	R0050	549 370		
Diversifiering	R0060	-454 412		
Immateriell tillgångsrisk	R0070	0		
Primärt solvenskapitalkrav	R0100	3 533 699		

Report:

S.25.01.21

Reporting entity:

10

Due date:

31.12.2017

Cluster:

PROD_ANNUAL

Report exported on:

24.04.2018 12:48:11

Beräkning av solvenskapitalkrav

Operativ risk

R0130 61 533

Förlusttäckningskapacitet i försäkringstekniska avsättningar

R0140 0

Förlusttäckningskapacitet i uppskjutna skatter

R0150 -790 951

Kapitalkrav för verksamhet som drivs i enlighet med art. 4 i direktiv 2003/41/EG

R0160

Solvenskapitalkrav exklusive kapitaltillägg

R0200 2 804 281

Kapitaltillägg redan infört

R0210 0

Solvenskapitalkrav

R0220 2 804 281

Övrig information om solvenskapitalkrav

Kapitalkrav för undergruppen för durationsbaserad aktiekursrisk

R0400

Totalt belopp för teoretiska solvenskapitalkrav för återstående del

R0410

Totalt belopp för teoretiskt solvenskapitalkrav för separata fonder

R0420

Totalt belopp för teoretiskt solvenskapitalkrav för matchningsjusteringsportföljer

R0430

Diversifieringseffekter till följd av aggregering av nSCR separata fonder för artikel 304

R0440

C0100

Report:	S.28.01.01
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2017
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	24.04.2018 12:48:12

Minimikapitalkrav – enbart livförsäkrings- eller enbart skadeförsäkrings- eller skadeåterförsäkringsverksamhet

Linjär formelkomponent för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser för skadeförsäkring

	C0010
MinimikapitalkravNLResultat	R0010 300 624

Sjukvårdsförsäkring och proportionell återförsäkring
 Försäkring avseende inkomstskydd och proportionell återförsäkring
 Trygghetsförsäkring vid arbetsskada och proportionell återförsäkring
 Ansvarsförsäkring för motorfordon och proportionell återförsäkring
 Övrig motorfordonsförsäkring och proportionell återförsäkring
 Sjö-, luftfarts- och transportförsäkring och proportionell återförsäkring
 Försäkring mot brand och annan skada på egendom och proportionell återförsäkring
 Allmän ansvarsförsäkring och proportionell återförsäkring
 Kredit- och borgensförsäkring och proportionell återförsäkring
 Rättsskyddsförsäkring och proportionell återförsäkring
 Assistansförsäkring och proportionell återförsäkring
 Försäkring mot ekonomiska förluster av olika slag och proportionell återförsäkring
 Icke-proportionell sjukåterförsäkring
 Icke-proportionell olycksfallsåterförsäkring
 Icke-proportionell sjö-, luftfarts- och transportåterförsäkring
 Icke-proportionell egendomsåterförsäkring

	C0020	C0030
	0	0
R0020	0	0
R0030	122 950	62 812
R0040	0	0
R0050	543 714	210 329
R0060	180 416	361 341
R0070	0	0
R0080	657 143	745 121
R0090	0	0
R0100	0	0
R0110	0	0
R0120	0	0
R0130	0	0
R0140	4 140	1 050
R0150	137 792	11 135
R0160	0	0
R0170	85 689	66 854

Report:	S.28.01.01
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2017
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	24.04.2018 12:48:12

Linjär formelkomponent för försäkrings- och återförsäkringsförpliktelser för livförsäkring

MinimikapitalkravL Resultat

C0040

R0200	7 353
--------------	-------

Förpliktelser med rätt till andel i överskott – garanterade förmåner
 Förpliktelser med rätt till andel i överskott – diskretionära förmåner
 Försäkringsförpliktelser med indexreglerade förmåner och fondförsäkring
 Annan liv(åter)försäkrings- och sjuk(åter)försäkringsförpliktelser
 Sammanlagd risksumma för alla liv(åter)försäkringsförpliktelser

	C0050	C0060
Bästa skattning och försäkringstekniska avsättningar netto (efter återförsäkring/specialföretag) beräknade som helhet		Premieinkomst netto (efter återförsäkring) under de senaste 12 månaderna
R0210	0	
R0220	0	
R0230	0	
R0240	350 141	
R0250		0

Report:	S.28.01.01
Reporting entity:	10
Due date:	31.12.2017
Cluster:	PROD_ANNUAL
Report exported on:	24.04.2018 12:48:12

Övergripande beräkning av minimikapitalkrav

Linjärt minimikapitalkrav
 Solvenskapitalkrav
 Högsta minimikapitalkrav
 Lägsta minimikapitalkrav
 Kombinerat minimikapitalkrav
 Tröskelvärde för minimikapitalkrav

	C0070
R0300	307 977
R0310	2 804 281
R0320	1 261 926
R0330	701 070
R0340	701 070
R0350	36 044
R0400	701 070

Minimikapitalkrav